Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 190 (1194)
24 СЕНТЯБРЬ ЧОРШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Пахтакор ўртоқлар, КПСС XXI съезди шарафига кўпминг килограммчилар сафини янада кенгайтирайлик! (1-бет).

Б. Шоназаров, Х. Тўхтабоев. — Оржоникидзе районида чинакам сафарбарлик бошланмаган (1-бет).

Н. А. Муҳитдиновнинг Бирлашган Араб Республикасида бўлиши (2-бет).

Олий мактаб ходимларининг кенгаши (2-бет).

Ж. Қобулов. — Меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим воситаси (2-бет).

АҲОЛИ ЖОН БОШИГА ГЎШТ, СУТ, ЁҒ ЕТИШТИРИШДА ЯҚИН ЙИЛЛАР ИЧИДА АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИГА ЕТИБ ОЛАЙЛИК! Ю. Шодмонов, М. Сатторов, Ё. Ортиқов. — Текширишда аниқланган камчиликлар тезда тугатилиши керак (2-бет).

Улуғ Октябрнинг 41 йиллиги шарафига (2-бет).

З. Муҳамаджонов. — Пойафзалчилар ғайрати (2-бет).

Тинчлик ва халқлар дўстлиги учун (3-бет).

ЖУРНАЛИСТ БЛАКНОТИДАН: З. Есенбоев. — Брюссель виставкаси хотиралари (3-бет).

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ: Ўзбекистон ўнинчи спартакиадаси (4-бет).

Пахтакор ўртоқлар, КПСС XXI съезди шарафига кўпминг килограммчилар сафини янада кенгайтирайлик!

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИНИНГ ЖАНГОВОРЛИГИ УЧУН

Лекция пропагандаси — партиямиз қўлида меҳнаткашларни коммунизм руҳида тарбиялашнинг муҳим воситаларидан биридир. Лекция пропагандаси орқали партиямизнинг доно тинчликсевар ташқи сиёсати, халқ моддий ва маданий фаровонлигини тинмай яхшилашга қаратилган ички сиёсати оммага етказилади. Жанговар, ҳаёт билан, коммунизм қурилишининг ҳозирги муҳим вазифалари билан маҳкам боғланган ҳолда олиб борилган лекция пропагандаси меҳнаткашларнинг куч-ғайрат ва ижодий ташаббусини партиямиз томонидан қўйилаётган улуғвор вазифаларни бажаришга сафарбар этади.

Шу кунларда Совет мамлакатида халқ ижодий кучлари ҳар қачонгидан ҳам зўр куч билан тўлиб-тошгандир. Совет халқи КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг партиямизнинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш ҳақидаги қарорини зўр сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги билан кутиб олди. Совет халқи партиямиз XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошириб, мамлакатимиз экономикаси ва маданиятини юксалтиришда, халқ фаровонлигини оширишда катта ютуқларни қўлга киритди.

СССР саноатининг ялпи маҳсулоти 1958 йилнинг биринчи ярмидаёқ 1957 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 10,5 процент ортди. Чўян ишлаб чиқариш 1957 йилдаёқ 37 миллион тоннага ва 1958 йилнинг биринчи ярмида 19,3 миллион тоннага етди. Пўлат ишлаб чиқариш 1957 йилдан 51 миллион тоннага, 1958 йилнинг биринчи ярмида 27 миллион тоннага, нефть чиқариш 1957 йилда 98,3 миллион тоннага, 1958 йилнинг биринчи ярмида 54 миллион тоннага, кўмир қазиб чиқариш 1957 йилда 463 миллион тоннага, 1958 йилнинг биринчи ярмида 245 миллион тоннага етди. Қишлоқ хўжалигимиз бениҳоя тез юксалди. Ҳозирнинг ўзидаёқ СССРда АҚШга қараганда буғдой 3 баравар, жун икки ярим баравар кўп етиштирилмоқда. Пахтанинг ҳосилдорлиги жиҳатидан СССР жаҳонда биринчи ўринда турибди.

Лекция пропагандасининг муҳим вазифаси—КПСС XX съездидан кейин ўтган қисқа давр ичида қўлга киритилган ана шу буюк муваффақиятларни меҳнаткашларга ҳартарафлама кенг тушунтириб беришдан иборат. Бунда кўргазмали воситалардан, маҳаллий фактлардан, областимиз саноати, қишлоқ хўжалиги, маданиятининг ўсишига доир фактлардан кенг фойдаланиш зарур.

Лекциялар ўтказган вақтда шаблонга, цитатабозлик ва қироатхонликка мутлақо йўл қўймаслик керак. Қуруқ, маъносиз, тум-тарақай гаплардан қочмоқ керак. Бундай лекциялар тингловчиларга озгина бўлса ҳам фойда бермайди, аксинча, уларнинг жиғига тегади. Ҳаётдан ажралган, ҳозирги куннинг вазифалари билан боғланмасдан ўтказилган лекциялар тингловчига мутлақо таъсир қилмайди. Лекциялар жонли, содда тилда ўқилиши зарур. Лектор ўзи ўқиётган темани мазкур шаҳар, район, завод, фабрика, колхоз, совхоз, МТС ва РТС ҳаёти билан маҳкам боғлаган ҳолда ўтказмоғи керак.

Кейинги вақтларда Ўзбекистон ССР сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятининг область бўлими ўз ишини анча яхшилади. 8 ой ичида аҳоли учун 9154 лекция ўқилган. Лекциялар тематикасига алоҳида эътибор берилмоқда. Айниқса Бўстонлиқ, Ховос районларида, Бекобод ва Чирчиқ шаҳарларида лекция пропагандаси соҳасида қилинаётган ишлар мақташга сазовордир. Бу район ва шаҳарларнинг партия комитетлари жамият бўлимларининг ишига яқиндан раҳбарлик қилмоқдалар, ёрдам бермоқдалар.

Аммо лекция пропагандаси соҳасидаги олиб борилаётган ишлар ҳамма жойда ҳам кўнгилдагидек деб бўлмайди. Жамиятнинг айрим шаҳар ва районлардаги бўлимлари фаолиятсизлик кўрсатмоқдалар. Баъзи шаҳар ва район партия комитетлари бўлса лекция пропагандаси масаласи билан етарли шуғулланмаётирлар. Бунга Пискент районини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Район колхозларида, совхоз, МТС ва РТСларда камдан-кам лекция ўқилади. Ўқилаётган лекцияларнинг савияси эса паст, ҳозирги куннинг вазифалари билан боғланган ҳолда ўтказилмайди. Лекциялар ўқиш вақтида кўргазмали қуроллар ва агитациянинг бошқа воситаларидан етарли фойдаланилмаётир. Лекциялар ўқиш ишига қишлоқ хўжалик илғорлари, агроном ва зоотехниклар, врачлар, партия ва совет активлари кенг жалб этилмаган. Жамият район бўлимининг бошлиғи ўртоқ Бекназаров лекция пропагандаси ишига яхши раҳбарлик қилмаётир. Шунингдек, Бўка, Паркент, Чиноз, Калинин районларида, Оҳангарон шаҳрида ҳам лекция пропагандасининг аҳволини дуруст деб бўлмайди.

Сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятнинг область бўлими ана шу камчиликларни тугатиш, лекцияларнинг сифатини яхшилаш юзасидан зарур тадбирлар кўрмаётир, лекциялар ўқиш ишига кенг активларни жалб қилинмаган. Корхоналарда, колхоз, совхозларда ташкил этилиши зарур бўлган жамият аъзоларининг группалари ҳалигача тузилмаган, тузилган бўлса ҳам фақат формал характерга эга. Область бўлимининг ходимлари Оренов, Тагиров ўртоқлар бўлса, жуда тор доирадаги кишиларнигина лекция ўқишга жалб қилганларки, буни ҳеч қачон кечириб бўлмайди.

Вазифа — ана шу камчиликларни тезда бартараф қилиб, лекция пропагандасининг жонли ва жанговар бўлишини таъминлашдан, уни партиямиз қўяётган улуғвор вазифалар даражасига кўтаришдан иборат. Шуни унутмаслик кераккки, завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда қилинаётган меҳнатнинг муваффақияти меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган тарбиявий ишларга боғлиқдир.

Лектор—Коммунистик партиямиз сиёсатини оммага етказувчи, тушунтирувчи, баён этиб берувчидир. Лектор—нотиқ, жанговар сўз устаси, большьевистик ҳақиқатчидир. Лекторнинг ҳар бир сўзида партиямизнинг сиёсати, тадбирлари ўз ифодасини топади. Шунинг учун ҳам ҳар бир лектор ўзига юклатилган улуғ ва шарафли вазифага муносиб бўлиши, ўзига топширилган жанговар вазифани бажонидил, ҳалоллик билан бажариши лозим. Бунинг учун лектор ўз устида қунт билан ишлаши, марксизм-ленинизм таълимотини чуқур ўрганиши, конкрет экономикасини пухта билиб олиши лозим.

Ҳозирги кунда областимиз завод ва фабрикаларида, колхоз ва совхозларимиз далаларида ижодий меҳнат қайнамоқда. Меҳнаткашлар партиямиз XXI съезди шарафига меҳнатда ажойиб жонбозликлар кўрсатмоқдалар. Пахта далаларимизнинг илғорлари йиғим-теримни оммавий равишда бошлаб юбордилар. Ижодий меҳнат қайнаётган ҳозирги кунда партия ташкилотларининг олдида идеология ишининг муҳим соҳаси бўлган лекция пропагандаси ишларини яна ҳам пухта, яна ҳам жонли ташкил этишдек вазифа турибди.

Лекция пропагандасининг бутун мазмуни ишчилар, колхозчи деҳқонлар ва бутун меҳнаткашларнинг куч-ғайратини ишлаб чиқариш планларини ошириб бажаришга, бу йил мамлакатта областимиз бўйича 500 минг тонна пахта етказиб берамиз деб Кремлда олган мажбуриятимизнинг бажарилишини таъмин этишга қаратилмоғи лозим.

Лекция пропагандаси ишларини, идеология соҳасидаги бутун ишларни КПСС XX съезди қарорларини амалга оширишга, партиямиз XXI съезди шарафига умумхалқ социалистик мусобақасини яна ҳам қизитиб юборишга қаратиш шаҳар ва район партия комитетларининг муҳим вазифасидир.

ПАХТА ДАЛАЛАРИНИНГ ИЛҒОРЛАРИ

Суратларда: 1. Норжон Бекназарова — 1-«Боёвут» совхози 2-бўлимининг кўп минг килограммчи теримчиси. Ўртоқ Бекназарова кундалик терим нормасини ортиғи билан бажараётир. 2. Н. Усмонова — Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг чевар теримчиси. У кўп минг килограммчилар ҳаракатига қўшилиб кунига 110-120 килограммдан пахта тераётир. 3. Турдимурод Эгамбердиев — Боёвут районидаги Карл Маркс номли колхознинг звено бошлиғи. Унинг звеноси гектаридан 55 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқда. 4. Л. Анварова — Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг моҳир теримчиси. Ўртоқ Анварова кундалик топшириқни 2-3 ҳиссага етказиб бажармоқда. 5. Қодир Қобилов— Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхознинг илғор теримчиси. Қодир мавсумда 20 тонна пахта териш юзасидан олган мажбуриятини шараф билан бажариш учун курашиб, бир ғайратига ўн ғайрат қўшиб ишламоқда.

М. Устабобоев, М. Шевелев фотолари.

Илғор теримчилардан намуна оламан

Мана, дугоналарим билан ёз бўйи фидокорона меҳнат қилиб етиштирилган ҳосил ҳам пишиб етилди. Теримни қизғин бошлаб юбордик. Ҳозир ҳар куни мен 80-100 килограммдан пахта тераяпман. Пахталар қийғос очилганда эса ҳар куни 200-250 килограммгача термоқчиман.

Бригададаги дугоналарим билан бирга иккитадан этак боғлаб, пахталарни сортига қараб теришга алоҳида эътибор қилмоқдамиз. Хом пахта терган теримчи тарози бошидаёқ қаттиқ огоҳлантирилади.

Биз колхозимизда кўп минг килограммчилар ҳаракатини кенг ёйиб, қўшнимиз — бўкали машҳур теримчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова сингари халқимиз ҳурматига сазовор бўлиш орзусидамиз. Шунинг учун ҳам мен бошқа дугоналарим қатори мавсумда 12 тонна юқори сифатли пахта теришга аҳд қилдим.

Биз ўз аҳдимизни шараф билан бажарамиз. Бу, КПСС XXI съездига муносиб совғамиз бўлади.

Минаввархон АНСАРОВА,
Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхознинг теримчиси.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1958 ЙИЛ 23 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш
Бекобод	6,85	0,89
Пискент	5,78	0,74
Боёвут	5,66	0,74
Верхне-волинск	5,06	1,31
Бўка	4,81	0,72
Бўстонлиқ	4,80	0,80
Оққўрғон	4,74	0,74
Гулистон	4,69	0,77
Мирзачўл	4,08	1,03
Урта Чирчиқ	3,44	0,49
Сирдарё	3,44	0,57
Оржоникидзе	3,43	0,45
Чиноз	3,16	0,51
Янгийўл	3,00	0,65
Уртасарой	2,96	0,49
Юқори Чирчиқ	2,94	0,53
Октябрь	2,75	0,58
Қуйи Чирчиқ	1,95	0,38
Калинин	1,36	0,39
Оҳангарон	1,08	0,16

Оржоникидзе районида чинакам сафарбарлик бошланмаган

Кенг пахтазор теримчилар билан гавжум. Ҳар бир киши пишиб етилган пахтани чаққонлик билан териб олаётир. Йўл бўйидаги кўлтарози ёнида турган йигит билан саломлашдик. Ундан бу ерда табелчи ким, деб сўрадик. Шу йигит табелчининг ёрдамчиси экан. Табелчига ҳам ёрдамчи тайинлашибди...

Биз у йигит билан гаплашиб турган эдик қўлини орқасига қилиб олган ва хотиржам уёқдан-буёққа бориб келаётган киши биз томон бурилди. У звено бошлиғи Мавлон Абдураҳмонов эканлигини айтди. Шу юришда звено бошлиғи теримчиларнинг пахтани чаноқда қолдириб кетмаслигини контроль қилиб юрган экан. Қизиқ, теримчилар далада, контролликни хирмонда қилишяпти. Нима, звено бошлиғи қаторга тушиб колхозчилар билан пахта терса, иш устида бошқалар тераётган пахтанинг сифатини ҳам текшириб борса, йўл-йўриқ кўрсатса фойдали бўлмасмиди? Афтидан звено бошлигининг кўпчилик қатори пахта теришга бўйни ёр бермаётганга ўхшайди.

«Сталинград» колхозининг ўртоқ М. Қорахўжаев бошлиқ бригадасида бунақа аҳволлар кўп учрайди. Чунки бригада бошлиғи ўз ишига масъулият билан қарамайди-да. Бўлмаса у ўз вазифасини табелчи «ўринбосарига» топшириб даладан кетиб қолармиди.

Ҳамма далаларда пахта қийғос очилганига қарамай бригадада график бажарилмаётир. Чунки теримга ажратилган 75 кишидан далага атиги 31 киши чиқмоқда.

Биз колхоз иши билан танишишни ўйлаб хирмондаги кишидан раҳбарларнинг қаердалигини сўраган эдик, у кулиб жавоб берди:

— Ҳозир раҳбарлар идорада бўлишади-да...

Идорага бордик. Дарҳақиқат хирмондаги кишининг гапи тўғри чиқди. Парторг ҳам, агроном ҳам, бошқа раҳбарлар ҳам шу ерда гапни чортон қўйишиб ўлтиришган экан. Бу даврада фақат колхоз раиси йўқ эди. Чунки у одатича бугун ҳам шаҳарга кетиб қолган экан.

Колхоз партия ташкилотининг секретари Маҳмуд Аҳмедов билан гаплашиб қолдик. Гап орасида «сизлар қўшниларингиз «Ленинград» колхозидан орқада қолибсизлар-ку», дедик. Шунда Аҳмедов:

— Улардан барибир ўтиб кетамиз, — деди мағрурона.

Партия ташкилотининг секретари айтган бу гаплар ўринсиз эди. Чунки колхоз пахта териш ва тайёрлашда жуда орқада қолмоқда, теримга ажратилган колхозчиларнинг кўп қисми ишга чиқмайди, раҳбарларнинг оила аъзолари шу вақтгача бир килограмм ҳам пахта термаган.

Биз идорада яна бир қизиқ воқеага дуч келдик. Колхоз секретари тайёрлаган кундалик сводка дафтарини кўрганимизда унда «шаҳарлик ёрдамчилар терган пахта» деган графа бор эди. Биз секретардан сизларда шаҳарлик ёрдамчилар борми деб сўрадик. Йўқ экан.

— Нега бўлмаса графа ажратиб қўйибсизлар?

— Бугун бўлмаса эртага келишади-ку, барибир биз уларнинг ёрдамисиз пахтани териб улгира олмаймиз...

Бу гаплар колхоз секретаридан эмас, колхоз раисидан чиққан бўлса керак. Чунки ўртоқ Ҳайдар Мақсудов «олма пиш, оғзимга туш» дейдиган раислардан-да. Бунинг ўрнига колхоздаги ишга яроқли эр ва аёллар далага тўла сафарбар этилганда эди, колхоз йиғим-теримнинг дастлабки кунлариданоқ охирги ўринларда қолиб кетмаган бўлар эди.

Афтидан «Сталинград» колхозига район раҳбарлари ҳам бу яқин ўртада келишмаганга ўхшайди. Келишган бўлганда чамандек очилиб ётган пахталарни териб олишга етарли кишиларни ажратмаган колхоз раҳбарларига индамай кетиша олмас эди.

Колхознинг шу кунларда камида 1-1,5 процентдан пахта тайёрлаши мумкин. Меҳнат тўғри уюштирилмаганлиги, илғорлар тажрибаси кенг оммалаштирилмаётганлиги, раҳбарларнинг ҳали ҳам хотиржам ва бепарво юрганликлари туфайли кунига атиги 0,3-0,4 процент миқдорида пахта тайёрланаётир. 650 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган, далаларда шу мажбуриятга яраша ҳосилни бунёдга келтирган колхозда раҳбарлар нима учун ишни кейинга сурмоқдалар. Ахир юқори ҳосилли Оржоникидзе районининг область сводкасида орқада қолишига шу колхозда ҳам пахта тайёрлашнинг суст кетаётганлиги сабаб бўлмоқда-ку?!

Бу ерда ҳам «Сталинград» колхозида бўлганидек шаҳарликлар ёрдамига кўз тутилаётир. Биз колхоз агрономи ўртоқ Д. Тўрабековга, пахталар жуда яхши очилибди, лекин териб олиш унча яхши ташкил қилинмабди, деб айтдик. Шунда у ҳам шаҳарликлар келмагунча 2 процентга етказаолмаймиз, деди.

Куч етарли бўлишига, пахталар жуда яхши очилганига қарамай раҳбарларнинг шу хилда беғамлиги, колхоздаги барча кучларни сафарбар қилмаганлиги оқибатида йиғим-теримда ана шундай сусткашлик ҳукм сурмоқда.

Оржоникидзе район партия комитети (райком секретари К. Тошпўлатова), район ижроия комитети (раиси Р. Носиров ўртоқлар) пахта териш ва тайёрлашда ўтган йилги шу вақтдаги суръатдан ниҳоятда орқада қолаётганлигини қандай баҳолаш мумкин? Агар район раҳбарлари барча колхозларда йиғим-терим юзасидан берилган графикнинг тўла бажарилишини қаттиқ талаб қилганларида ва ўзлари ҳам дала ишларига раҳбарликни кучайтирганларида эди, ўтган йилларда донгдор бўлиб келган Оржоникидзе райони бу хилда орқада қолиб кетмаган бўлар эди.

Пахта очилмаяпти, дейишга ҳеч қандай асос йўқ. Биз бўлган «Ленинград» ва «Сталинград» колхозларида, умуман Оржоникидзе районининг ҳамма колхозларида пахта жуда яхши очилган. Аммо районда сафарбарлик, етиштирилган ҳосилни тез ва сира нобуд қилмай йиғиб-териб олишга бўлган жавобгарлик, ҳаракат, жонкуярлик сезилмайди. Далада асосан аёллар ишламоқда. Эркаклар ҳалитдан хирмон атрофида уймалашиб юрибди. Кўпгина колхозларнинг раҳбарлари ҳанузгача далага чиқишмаган.

— Аёллар меҳнатда, эркаклар савлатда...

М. Воробейчиков чизган сурат.

Район сводкасида биринчи ўринда кетаётган «Ленинград» колхозидаги ишлар ҳам унчалик яхши эмас. Тўғри, бу колхоз дастлабки кунларда кўп пахта тайёрлаб бошқаларга намуна кўрсатди. Лекин колхоз раҳбарлари дастлабки муваффақиятдан мағрурланиб ишни бўшаштириб юборишди. Ҳозирги пайтда далага чиқувчилар сони анча камайиб кетди. Илғорлар тажрибаси пропаганда қилинмаётир. Х. Музаффарова, М. Ҳошимова каби колхозчилар кунига 170-180 килограммдан пахта тераётган бўлсалар, айрим бригадаларда кундалик терим нормаси бажарилмаётир. Колхоз правлениеси, партия, комсомол ташкилоти илғор теримчиларнинг тажрибасини оммалаштиришга етарли эътибор бермаётирлар.

Область сводкасида илғорлар қаторига тенглашиб олиш учун курашни қизитадиган пайт келди. Шу пайтдан фойдаланиб барча кучни пахта териш суръатини тезлаштиришга сафарбар қилиш керак!

Б. ШОНАЗАРОВ.
Х. ТУХТАБОЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

Бўстонлиқликлар қувончи

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг партиямизнинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш тўғрисидаги қарори Бўстонлиқ район меҳнаткашларининг ғайратини янада ошириб юборди.

— Биз бригадамизга бириктилган 65 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнер ўрнига 35 центнердан «оқ олтин» топширишга аҳд қилдик, — дейди Фрунзе номли колхоз бригада бошлиғи ўртоқ С. Ўразалиев. — Бу, албатта партиямизнинг XXI съездига бизнинг муносиб совғамиз бўлади. Ҳозир бригадамизда йиғим-теримни бошлаб юбордик. Бригада аъзолари ўзаро социалистик мусобақа асосида ишлаб, зиммаларига оширилган мажбуриятлар олмоқдалар. Бригаданинг илғор теримчиси Ирис Жуманова мавсумда 15 тонна пахта теришга аҳд қилиб, кўп мингчилар ҳаракатини бошлаб берди. Ҳозир колхозда пахта йиғим-терими қизғин бораётир.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ.

Терим илғорлари

Турсунмурод Бобоёров бошлиқ 1-бригада аъзолари бу йил пахта теримига зўр уюшқоқлик билан киришдилар. Бригаданинг меҳнатсевар аъзолари теримнинг дастлабки кунлариданоқ унумли ишлаб, пахта тайёрлашда колхозда биринчи ўринда бораётирлар. Бригада аъзолари ўзаро социалистик мусобақа асосида ишлаб, кундалик терим нормасини ошириб бажараётирлар.

Бригаданинг Қ. Саидаҳмедова, Ш. Мирзаахмедова, У. Абдураҳмонова, Ҳ. Мусулмонқулова, Р. Тўраева каби илғор теримчилари ҳар куни 70-80 килограммдан «оқ олтин» териб, бошқаларга намуна бўлаётирлар. Уларнинг ҳар бири мавсумда 10-12 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган.

К. ДОВУРБОЕВ.
Чиноз районидаги Оржоникидзе номли колхоз.

Илғор теримчилар 240 килограммдан пахта тераётир

Верхне-волинск районидаги «Победа» колхоз аъзолари шонли партиямизнинг XXI съезди шарафига ўзаро социалистик мусобақани қизитиб, пахта йиғим-теримини кундан-кунга кучайтирмоқдалар.

Колхознинг Эркиной Маматова, Турди Тўрабоева, Ҳабиба Акбарова сингари илғор теримчилари съезд шарафига мавсумда 15-20 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган эдилар. Ҳозир бу теримчилар ҳар куни хирмонга 220-260 килограммдан пахта териб топширмоқдалар.

Колхоз правлениеси теримчиларга маданий-маиший шароит яратиб бериш мақсадида колхознинг ҳамма бригадаларида иссиқ овқат ташкил қилди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти теримчиларни рағбатлантириш учун уларга ҳар 10 кунда терган пахтасининг миқдори ва айниқса сифатига қараб ҳақ тўлаш тартибини амалга оширди.

Ж. САИДЖАЛОЛОВ.

ҚАНОП ВА ЖУТ ҲОСИЛИ ТОПШИРИШ ПЛАНИНИ ОШИРИБ БАЖАРДИЛАР

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли ва «Коммунизм» колхозлари КПСС XXI съезди шарафига ўзаро социалистик мусобақани қизитиб, давлатга каноп ва жут ҳосили топшириш планини муддатидан илгари ошириб бажардилар.

Свердлов номли колхоз аъзолари ҳозиргача 8442 тонна каноп-жут ҳосили топшириб, йиллик планни 100,5 процент қилиб бажардилар. Колхоз аъзолари яна 5500 тонна каноп-жут топширишга аҳд қилдилар. «Коммунизм» колхози аъзолари эса ҳар гектар ердан 99 центнердан каноп-жут ҳосили йиғиб олдилар ва планга қўшимча равишда 800 тонна каноп-жут ҳосили топширишга аҳд қилдилар.

Н. А. МУҲИТДИНОВНИНГ БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИДА БЎЛИШИ

ИСКАНДАРИЯ, 22 сентябрь. (ТАСС). Кеча СССР Олий Совети Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси Н. А. Муҳитдинов самолёт билан Дамашқдан Искандарияга келди. Искандария аэродромида Н. А. Муҳитдиновни Искандария губернатори Исмоил Механно ва шаҳар муниципалитетининг директори Ҳусайн Субҳий, шунингдек бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Н. А. Муҳитдинов Искандария атрофларида жойлашган «Миср» акционер жамиятининг йигириш-тўқиш ва бошқа корхоналарига бориб, ишлаб чиқариш ва меҳнатнинг ташкил этилиши билан танишди. Н. А. Муҳитдинов корхоналарнинг баъзи эркак ва аёл ишчилари билан суҳбатлашди, ишчилар ошхонасида ва кооперативида бўлди. Барча цехларда эркак ва аёл ишчилар совет меҳмонини самимий кутиб олдилар. Корхоналарнинг цехлари ва бинолари СССР ва Бирлашган Араб Республикасининг давлат байроқлари билан безатилган эди.

«Миср» акционер жамияти правлениесининг раиси Муҳаммад Рушдий Н. А. Муҳитдинов шарафига зиёфат берди. Н. А. Муҳитдинов самимий кутиб олганликлари учун корхоналарнинг раҳбарлари ва барча ходимларига ташаккур билдириб, Совет Иттифоқи ва Бирлашган Араб Республикаси халқлари ўртасидаги дўстликнинг мустаҳкамланиши учун қадаҳ кўтарди. Рушдий жавоб нутқида айтдики, араб-совет дўстлиги Бирлашган Араб Республикаси халқининг ўз мақсадига эришиш йўлидаги муваффақиятига ёрдам берган энг муҳим омиллардан биридир. Рушдий ўз нутқини араб-совет дўстлиги шарафига табрик сўзлари айтиш билан тамомлади.

Тушдан кейин Искандария губернатори Исмоил Механна Н. А. Муҳитдинов шарафига қабул маросими уюштирди.

ОЛИЙ МАКТАБ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

22 сентябрда Москвада олий мактаб ходимларининг мамлакатда олий таълим системасини қайта қуриш ва олий ҳамда ўрта махсус ўқув юртларида кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш масаласига бағишланган кенгаши очилди.

Олий мактабларнинг ишларини янада қайта қуришнинг йўллари тўғрисида СССР Олий таълим министри В. П. Елютин доклад қилди. У ўрток Н. С. Хрушчевнинг ВЛКСМ XIII съездида сўзлаган нутқида ҳамда «Мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш ҳақида ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисида»ги таклифларида илгари сурилган ҳамда КПСС Марказий Комитети Президиуми томонидан маъқулланган асосий талабларни кенг амалга ошириш зарурлигини уқтириб кўрсатди.

В. П. Елютин айтдики, кенгаш ёшларга билим беришни ҳаётга, ишлаб чиқариш меҳнатига яқинлаштиришга тааллуқли бўлган турли таклифларни муҳокама қилиши керак.

Сўнгра музокаралар бошланди. Музокараларда Москва, Ленинград, Киев, Днепропетровск ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларидаги олимлар ва йирик олий ўқув юртларининг раҳбарлари қатнашди.

Кенгаш ўз ишларини давом эттирмоқда. (ТАСС).

ВОЛГАДА ЯНГИ ҒАЛАБАГА ЭРИШИЛДИ

КУЙБИШЕВ, 21 сентябрь. (ТАСС). Куйбишев областининг меҳнаткашлари жаҳонда энг катта бўлган В. И. Ленин номидаги Волга гидроэлектростанциясининг тантанали вазиятда ишга туширилганлигини бутун мамлакат билан бирга нишонлаган 10 август кунидан бери оз вақт ўтди. Лекин яна бир қувончли воқеа юз берди— Куйбишев областининг меҳнаткашлари ўз социалистик мажбуриятларини ҳам муваффақиятли бажариб, давлатга 50,1 миллион пуд ғалла топширдилар ва планни 13,1 миллион пуд ошириб бажардилар. Область Совет Иттифоқининг олий мукофоти — Ленин ордени билан мукофотланди.

Бугун ана шу муҳим воқеага бағишланиб, Куйбишев области меҳнаткашларининг митинги бўлди. В. В. Куйбишев номидаги маданият саройининг катта залига корхона ва қурилишларнинг, колхоз, совхоз ва РТСларнинг вакиллари, шаҳар ва қишлоқ зиёлилари тўпландилар.

Митингда КПСС Куйбишев область комитетининг биринчи секретари М. Т. Ефремов нутқ сўзлади.

Ўртоқ Ефремов ўз нутқининг охирида бундай деди: Олий мукофотдан илҳомланган Куйбишев области меҳнаткашлари Ватаннинг бахт-саодати йўлида янги куч-ғайрат билан меҳнат қиладилар, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXI съездини меҳнат соҳасида янги катта ғалабалар билан нишонлайдилар.

Митингда КПСС Большая Черниговка район комитети секретари П. Т. Караваев, Безенчук районидаги Ильич номли совхознинг комбайнчиси А. П. Мокин, Борский районидаги «Победа» колхозининг раиси А. И. Егоров ва бошқалар ҳам сўзладилар. Улар Куйбишев области олий мукофот билан тақдирланганлиги учун партия ва ҳукуматга қизғин ташаккур изҳор қилдилар ва область меҳнаткашлари область саноати ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида ўз олдиларида турган вазифаларни шараф билан бажарадилар, деб ишонтирдилар.

Митинг қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва ССР Иттифоқи Министрлар Советига табрик хати қабул қилдилар.

Қозоғистон давлатга 545 миллион пуд ғалла топширди

ОЛМАОТА, 22 сентябрь (ТАСС). Қозоғистон қишлоқ хўжалик ходимлари кузги ёғингарчилик сабабли вужудга келган қийинчиликларни енгиб, ўрим-йиғим ишларини зўр ғайрат билан давом эттирмоқдалар. Республиканинг колхоз ва совхозларида ҳозирги вақтда механизаторларнинг куч-ғайрати ўрилган ғаллани ҳар қандай об-ҳаво шароитида йиғиштириб олиш ва янчишга қаратилган. Давлатга ҳозирча 545 миллион пуд ғалла топширилган.

Горький области ғалла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарди

Горький областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ғалла тайёрлаш планини муддатидан илгари 100,6 процент бажардилар. Давлатга ғалла сотиш давом этмоқда.

Областнинг колхоз ва совхозларида КПСС XXI съезди шарафига барча ўрим-йиғим ишларини тезроқ тугаллаш ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга топшириш юзасидан 1958 йилда олинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа кенгайиб кетди.

АҲОЛИ ЖОН БОШИГА ГЎШТ, СУТ, ЁҒ ЕТИШТИРИШДА ЯҚИН ЙИЛЛАР ИЧИДА АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИГА ЕТИБ ОЛАЙЛИК!

Текширишда аниқланган камчиликлар тезда тугатилиши керак

Мусобақадош Тошкент ва Андижон областлари жамоат чорвачилигини ривожлантириш қандай аҳволда эканлигини биринчи марта ўзаро текширишдан ўтказдилар. Андижон чорвадорларининг вакиллари беш кун мобайнида область колхоз ва совхозларида бўлиб, мусобақадошлар хўжаликнинг бу муҳим соҳасини ривожлантиришда бир қанча ютуқларни қўлга киритганликларини аниқладилар. Кўпгина колхозлар чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш учун катта тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Қорасув районидаги Свердлов номли колхозда жамоат чорвачилигини тобора ривожлантириш учун ҳамма шароит мавжуд. Бу имкониятлардан усталик билан фойдаланилмоқда. Шунинг учун ҳам қорамолчилик, қўйчилик ва паррандачиликдан олинаётган маҳсулот ва даромад йилдан-йилга ортиб бораётир. Колхозда сигирларни сунъий йўл билан қочириш муваффақиятли жорий этилади, молларнинг қисир қолишига йўл қўйилмайди. Бу тадбир бузоқ олиш планини тўла ва ошириб бажариш имкониятини бераётир.

Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Сталин номли, Калинин районидаги Карл Маркс номли колхозларда қилинаётган ишлар ҳам андижонликлар учун ибратлидир. Бу колхозларда чорва моллари сонини кўпайтириш плани ҳамма турлари бўйича бажарилган, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш саккиз ойлик плани тўла адо этилган. Илғор хўжаликлар қишловга намунали тайёргарлик кўрмоқдалар, ҳар бир сигирга 10-12 тоннадан силос бостирилмоқда, чорва бинолари сифатли ремонтдан чиқарилаётир.

Аммо айрим илғор район ва колхозлар эришаётган муваффақиятлардан мусобақадошларимизнинг ҳамма чорвачилик фермаларида иш яхши ташкил этилган деган хулосани чиқариб бўлмайди. Кўпчилик хўжаликларда жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасида жиддий хато ҳамда камчиликларга йўл қўйилаётир. Район ва колхоз раҳбарлари ем-хашак тайёрлаш, чорва биноларини қишловга тахт қилиб қўйишга кам эътибор бераётирлар. Чорва молларни боқишда зооветеринария қоидалари қўпол равишда бузилаётир.

Бўстонлиқ — Тошкент областининг асосий чорвачилик районларидан бири ҳисобланади. Бу район гўшт, сут, жун ва тухум етиштиришда областда етакчи ўринни эгаллаши лозим. Бироқ район раҳбарларининг ўтакетган бепарволиклари натижасида чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан белгиланган тадбирлар жуда суст амалга оширилаётир. «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозида аҳвол айниқса ачинарли. Колхозда паррандачиликни ривожлантириш плани атиги 61 процент бажарилган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш топшириғи қониқарсиз бажарилмоқда. Колхозда гўшт планидан 222 центнер, сут 155 центнер кам етиштирилган. Тухум олиш плани атиги 35 процент адо этилган. Ҳар бир соғин сигирдан планда белгиланган 1800 ўрнига энди 916 литрдан сут соғиб олинган.

Текшириш шуни кўрсатдики, кўпгина колхоз раҳбарлари ем-хашак тайёрлаш планининг бажарилиши учун курашмаётирлар. Бундай мисолларни ҳатто чорвачилик соҳасида илғор ҳисобланган районлардан ҳам келтириш мумкин. Масалан, Орджоникидзе районидаги Навоий номли колхозда ем-хашак тайёрлаш плани деярли барбод этилмоқда. Энг қулай фурсат ўтиб кетаётганига қарамай бу ерда ҳозиргача 2170 тонна ўрнига 1035 тонна дағал хашак тайёрланибди, пландаги 1663 тонна ўрнига 309 тонна силос бостирилибди. Шунга қарамай ем-хашак исрофгарчилигига йўл қуйилаётир. Озуқанинг маълум рационда ва яхши тайёрлаб берилмаётганлиги туфайли унинг қарийб 30 проценти оёқ ости бўлиб кетаётир.

Ем-хашак тайёрлаш умуман область бўйича ҳам кўнгилдагидек эмас. Буни шу фактнинг ўзи исботлайдики, 10 сентябрдан 15 сентябргача бўлган беш кунликда йиллик планнинг 0,1 проценти миқдорида дағал хашак тайёрланган. Бекобод, Мирзачўл, Пискент ва Қуйи Чирчиқ районларида дағал хашак тайёрлаш плани 36-48 процент ўртасида бажарилган, холос. Область колхоз ва совхозларида силос бостириш плани энди 60,4 процент бажарилганлигига қандай баҳо бериш мумкин?!

Чорвачилик биноларини қишловга тайёрлаш ниҳоят судралмоқда. Областда янгидан 209 та чорвачилик биноси қурилиши лозим эди. Шундан атиги 92 тасигина фойдаланишга топширилди. Мавжуд биноларни ремонт қилишга ҳам етарли эътибор берилмаётир.

Жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш кўп жиҳатдан молларни қандай парвариш қилишга боғлиқдир. Бироқ областдаги қатор колхозларда бунга эътибор берилмаётир. Кўпгина хўжаликларда чорва ҳайвонларига, айниқса сигирларга озуқани белгиланган рационда берилмайди. Сигирлар кўпинча қуруқ хашакнинг ўзи билан боқилади, ширали ем-хашак берилмайди. Сирдарё районидаги «Ёш ленинчи» колхозида зооветеринария қоидалари қўпол равишда бузилмоқда. Колхозда молхоналар ифлос, ҳайвонлар вақти-вақти билан тозалаб турилмайди, бузоқлар қаровсиз, кўтир билан касалланган бузоқлар соғ бузоқларга қўшиб қўйилган.

Чорвадорлар ўртасида олиб борилаётган пропаганда ва агитация ишлари ҳам талабга жавоб бермайди. Чорвачилик ходимларига кино кўрсатиш, лекция ва суҳбатлар уюштириш кўнгилдагидек эмас. Социалистик мусобақа якунлари текширилмайди, чорвадорлар турли йўллар билан рағбатлантирилмайди. Масалан Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида сут соғувчилар мусобақаси ташкил этилмаган. Улар ўзларининг мавсум бошидан буён, ҳатто сўнгги ўн кун ичида соққан сутлари миқдорини билмайдилар. Сирдарё районидаги Ленин номли колхоз фермасида эса санитария-гигиена қоидаларига риоя қилинмайди. Сут соғиш пайтида сигирлар елини ювилмайди.

Мусобақадош Андижон область чорвадорларининг вакиллари аниқланган камчиликларни бартараф этиш йўлларини ҳам кўрсатиб бердилар.

Давлатга гўшт сотиш планини тўла бажариш учун ички эҳтиёжларга чорва моллари сарфларини кескин қисқартиш лозим. Чорва ҳайвонлари парваришини яхшилаш ва давлатга топшириладиган ҳайвонларнинг ўртача оғирлигини ошириш — планни тўла ва ошириб бажаришнинг гаровидир. Колхоз ва совхоз раҳбарлари бунга эътиборни кучайтирмоқлари лозим.

Ем-хашак тайёрлашдаги қолоқликни тугатиш учун бу соҳага алоҳида контрол ўрнатиш, дағал хашак тайёрлаш ва силос бостиришга барча имкониятларни сафарбар этиш шу куннинг кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир. Чорвачилик биноларини қишловга намунали тайёрлаш кераклигини мутлақо унутмаслик зарур.

Биз, мусобақадош Андижон областининг вакиллари Тошкент областининг чорвадорлари социалистик мусобақа шартларини тўла бажариш учун ишдаги камчиликларни тезда бартараф этадилар, деб ишонамиз.

Ю. ШОДМОНОВ,
Ўзаро текшириш бригадасининг раҳбари, Андижон область қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

М. САТТОРОВ,
Пахтаобод район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бош зоотехниги.

Ё. ОРТИҚОВ.
«Коммунист» газетасининг махсус мухбири.

Чорвадорлар жавоби

1-«Оҳангарон» совхозининг 2-бўлим ишчилари чорвачилик маҳсулотларини мўл-кўл қилиш учун ҳар қачонгидан ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилаётирлар.

— Бригадамиз аъзолари, — дейди коммунист ўртоқ Н. Бўрибоев,— 50 гектар ердаги маккажўхоридан 1050 тонна ўрнига 1226 тонна сифатли силос бостирдилар. Бу ҳар бош сигирга 7 тоннадан тўғри келади ёки ўтган йилга қараганда 3 тоннадан кўпдир. Чорвадорлар ем-хашак экинлари экиладиган майдонларни 15 октябргача шудгорлаб қўйиш ва чорва қишловига доир сўнгги ишларни тугаллаш учун курашаётирлар.

Бўлимда 163 бош сигирнинг ҳар биридан 1957 йилда 950 килограммдан сут соғиб олинган бўлса, бу йил 8 ой давомида ана шу миқдордан кўпроқ сут соғиб олинди. Сигирлардан кўплаб сут соғиб олишда моҳир сут соғувчи Раъно Парпиева бошқаларга намуна кўрсатиб ишлаётир. У ҳарбир сигирдан 1400 килограмм ўрнига 1700 килограммдан сут соғиш мажбуриятини олган.

Бўлимдаги мавжуд 5840 бош қўй-эчки учун 20 ердаги қўра тўла ремонтдан чиқарилди. Бу қўралар ёнида 2500 тонна ем-хашак жамғарилди. 150 бош бузоқ сиғадиган типовой бузоқхона қурилди. Бўлимнинг илғор, орденли чўпони ўртоқ Қурбонбой Маюсупов қўйларни қишда қўзилатишга пухта тайёргарлик кўрмоқда.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

Улуғ Октябрнинг 41 йиллиги шарафига

КПСС XXI съездини муносиб кутиб олиш учун меҳнат вахтасида туриб ишлаётган Лолахон Рўзмуҳамедовани Тошкентдаги резина буюмлари заводининг коллективи яхши билади. У крепдешин плашчлар тикиш цехининг илғор мотористкасидир. Шу кунларда Лолахон смена топшириғини 180-200 процент адо этмоқда. Суратда: Лолахон Рўзмуҳамедова иш устида.

Б. Юсупов ва А. Абдуазимов фотоси.

Пойафзалчилар ғайрати

Тошкентдаги 1- пойафзал фабрикасининг меҳнатсевар коллективи меҳнаткашларнинг доимо ўсиб бораётган талабларига жавоб бераоладиган сифатли пойафзал тайёрлаш учун астойдил курашиб, маҳсулот ишлаб чиқариш суръатини ой сайин тезлаштирмоқда. Кўп меҳнат талаб қиладиган оғир иш процессларини механизациялаш, мавжуд ички резервларни ишга солиш, механизм ва машиналардан унумли фойдаланиш натижасида 1958 йилнинг 9 ойлик плани муддатидан деярлик 20 кун илгари тўла бажарилди. Пойафзалчилар шу кунларда Коммунистик партиянинг XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, сентябрнинг қолган кунлари ичида пландан ташқари 230 минг жуфт оёқ кийими ишлаб чиқариш учун ўзаро мусобақалашмоқдалар.

Бунда 8- болалар пойафзали цехи коллективи олдинда бормоқда. Цех ишчилари ўтган ойлар ичида болалар учун топшириққа қўшимча равишда 41 минг жуфт ботинка, сандалетлар ишлаб чиқардилар. Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, хомашёни тежаб-тергаб сарфлаш билан корхонага бир неча юз минг сўмлик фойда келтирдилар.

Шунингдек, тайёрлаш цехи ҳам мусобақа пешқадамларидан ҳисобланади. Цех коллективи ўз зиммасига юклатилган вазифани шараф билан бажариб келмоқда. Йил бошидан бери биргина болалар пойафзали заготовкалари белгиланганига нисбатан 264 минг жуфт кўп тайёрланди.

Бу икки илғор цехнинг кўпгина ишчилари меҳнатда ўз касбдошларига ўрнак бўлмоқдалар. Фрезеровщик И. Литвинов, ўрнатувчилардан Г. Иброҳимов, М. Гумиров, И. Ҳайитов ўртоқлар сингари ўнлаб пойафзалчилар шулар жумласидандирлар. Улар смена нормасини 200 процентга етказиб бажармоқдалар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Унумли ишламоқдалар

Меҳнаткашларга сифатли ва хилма-хил нон маҳсулотлари етказиб бериш учун астойдил курашаётган Олмалиқдаги 12-нон заводининг коллективи ойлик ишлаб чиқариш планларини муттасил ошириб адо этмоқда.

Коллектив сентябрь ойида ҳам унумли ишламоқда. Нон цехи мастерларидан В. Чернякова, Е. Левчук ўртоқлар бошчилигидаги бригадалар смена топшириқларини 120-125 процентдан бажариб, мусобақада олдинда бормоқдалар. Хамир қорувчи Г. Лазарева, кочегар А. Пастухов, М. Ушаковалар меҳнатда ўз касбдошларига ўрнак бўлмоқдалар.

Б. ТОЖИБОЕВ.

9 ойлик топшириқ бажарилди

Янгийўл пойафзал фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 41 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар.

Пойафзалчилар болалар оёқ кийимларининг ассортиментини кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш учун астойдил интилиб, маҳсулот ишлаб чиқариш графигини мунтазам ошириб адо этмоқдалар. Корхонада мавжуд механизмлар ва иш вақтидан унумли фойдаланиш, меҳнат интизомини тинмай мустаҳкамлаш натижасида 9 ойлик программа тўла бажарилди.

Фабрикада йил бошидан бери оёқ кийимларининг 12 хил янги модели ўзлаштирилди, 200 минг квадрат дециметр кўн тежаб қолинди. Тежалган кўн ҳисобидан 7 минг жуфт болалар пойафзали тайёрлаш мумкин.

А. МЕЖИКОВСКАЯ.

Меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим воситаси

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакат экономикасини муттасил ривожлантириб, янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритмоқда. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг партиянинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш ҳақидаги қарори Ватанимиз меҳнаткашларини бениҳоя руҳлантириб юборди. Саноат корхоналарида шонли партиямизнинг XXI съезди шарафига бошланган мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда.

Бутун совет халқи каби районимиз меҳнаткашлари ҳам съезд очиладиган кунни меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олишга зўр тайёргарлик кўрмоқда. Завод ва фабрика, қурилиш ҳамда транспорт ташкилотларининг коллективлари ўз зиммаларига оширилган мажбурият олиб, ғоят кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар.

Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ, меҳнат унумдорлиги, оқибат натижада, янги ижтимоий тузум ғалабасининг энг муҳим, энг асосий шартидир, деб кўрсатган эди. Меҳнат унумдорлигини ошириш — қўшимча капитал маблағ сарф қилмасдан туриб, мавжуд ишлаб чиқариш майдонлари ҳамда асбоб-ускуналаридан маҳсулот олишни кўпайтириш демакдир. Шу сабабли ҳам саноат корхоналарининг коллективлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари меҳнат унумдорлигини ошириш масалаларига алоҳида эътибор бермоқдалар.

Оз меҳнат ва оз вақт сарф қилиб, маҳсулот олишни кўпайтириш мақсадида корхоналарда янги техника ҳамда прогрессив технологияни кенг жорий қилиш, ишлаб чиқариш процессларини, даставвал оғир ва кўп меҳнат талаб этадиган ишларни механизациялаш ҳамда автоматлаштириш, новаторлар ва ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибаларини кенг оммалаштириш юзасидан район корхоналарида бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Меҳнат унумдорлигининг тинмай ошаётганлиги туфайли саноат маҳсулоти ишлабчиқариш юзасидан берилган топшириқлар район бўйича доимо тўла ва ортиғи билан бажарилаётир.

Районимиз меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 41 йиллигини ҳамда КПСС XXI съездини муносиб кутиб олиш учун курашиб, шу йилнинг 8 ойлик планини муддатидан анча илгари бажарди. Пландан ташқари 46 миллион сўмлик турли хил саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Ўтган йилнинг худди шу давридагига қараганда район бўйича ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 22 процент ошди.

Бу муваффақиятларга аввало ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш, янги техника ва прогрессив технологияни кенг жорий қилиш туфайли эришилди. «Ташкенткабель» заводининг коллективи бу соҳада айниқса катта натижаларни қўлга киритаётир. Завод партия ташкилоти корхона маъмурияти, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ҳамда автоматлаштириш соҳасида коллектив ўртасида жуда катта иш олиб бормоқда. Кейинги вақтда завод коллективи ўз кучи билан КРБК маркали кабелни бронлайдиган махсус машинани монтаж қилиб ўрнатди ва уни ишга туширди. Бу тадбир шу операциянинг ўзида меҳнат унумдорлигини 30 процент ошириш имконини берди.

Меҳнатсевар ва аҳил коллектив шу кунларда кабель саноати илмий-текшириш институтининг ходимлари билан ижодий ҳамкорликда шнур ўрнига резина билан изоляция қилинган қўшсимлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш соҳасида катта иш олиб бормоқда. Бу тадбир тўла амалга оширилгач, шу тур маҳсулотнинг бир тоннаси баҳоси 477 сўм камаяди.

Заводда бунга ўхшаган жуда кўп тадбирлар амалга оширилди. Шу сабабли ҳам корхона коллективи меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича берилган топшириқни 6 процент ортиғи билан бажарди.

Завод партия ташкилоти маъмурият билан биргаликда ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилардан тушган таклифлар асосида меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтиришга қаратилган қатор тадбирларни белгилади. Жумладан, прокат цехида ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш бўйича белгиланган тадбирларни амалга ошириш меҳнат унумдорлигини камида 15-20 процент оширади.

Корхонанинг бошқа цехларида ҳам ишлаб чиқаришни кенг равишда механизациялаш ва автоматлаштириш мўлжалланмоқда. Бу тадбирларни амалга ошириш, тахминий ҳисобларга қараганда, йилига 6 миллион сўм иқтисодий фойда беради. Фақат шу йилнинг ўзидагина завод 1 миллион сўмлик фойда кўради. Айрим ишлаб чиқариш операцияларида меҳнат унумдорлиги 250 процент, умуман корхона бўйича эса 20-25 процент ортади. 200 киши оғир ва кўп меҳнат талаб қилаётган участкалардан бошқа ишларга ўтказилади.

Ҳамма вақт бўлганидек, бу сафар ҳам техникани тараққий эттириш учун бошланган умумхалқ ҳаракатининг олдинги сафларида КПСС аъзолари бормоқдалар. Коммунистлардан Сафронов ва Андреев ўртоқлар узлуксиз вулканизация агрегатларини лойиҳалаштириш, ўрнатиш ва ишга тушириш соҳасида чинакам ижодий изланиш намуналарини кўрсатдилар. КПСС аъзоси Филиппов, Ильичев ва Хромов ўртоқлар шу кунларда ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш бўйича катта иш олиб бормоқдалар.

Райондаги бошқа корхоналарда ҳам ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш масалаларига жиддий эътибор берилмоқда. Жумладан, «Ташсельмаш» заводида юк ортиш ва юк тушириш, темирчилик-пресс цехларини механизациялаш, пахта териш машиналари бункерларини бўяш бўйича поток линияси ташкил этиш каби 62 та тадбир ишлаб чиқилди ва улар амалга оширилмоқда. Худди шунингдек, «Узбекхлопкомаш», экскаватор, «Ташпродмаш» ва бошқа корхоналарда ҳам ишлаб чиқариш процесслари механизациялаштирилмоқда ва автоматлаштирилмоқда.

Кейинги вақтларда коммунистларнинг ҳамда бошланғич партия ташкилотларининг активлиги сезиларли даражада ошди. Партия ташкилотларининг мажлисларида янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибаларини ўрганиш ва оммалаштириш билан боғлиқ бўлган масалалар тез-тез муҳокама қилинадиган бўлиб қолди. Энг муҳими шундаки, район партия ташкилотлари хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишнинг янги-янги методлари ва формаларидан усталик билан фойдаланаётирлар.

Район партия комитети ҳам ўз ишини илгаригига нисбатан бирмунча яхшилади. Райком ходимлари жойларга борганларида, илгаригидек қуруқ сводка ва справкалар тўплаш билан эмас, балки жонли иш билан шуғулланадиган, ҳақиқий аҳволни чуқур ва атрофлича ўрганадиган бўлиб қолдилар. Райком ходимлари завод ва фабрикаларда бўлганларида, мавжуд камчиликларни аниқлаш билан биргаликда, корхона партия ташкилоти ҳамда маъмуриятига ана шу камчиликларни йўқотишга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Биз белгиланган тадбирларнинг қандай амалга оширилаётганлигини системали равишда текшириб боришга жиддий эътибор берамиз. Чунки қарор қабул қилиш, тадбир белгилаш — бу, ишнинг бошланишидир, холос. Ана шу белгиланган тадбирлар, қабул қилинган қарорларнинг амалга қандай ошаётганлиги билан қизиқилмаса, одатда уларнинг кўпчилиги қоғозда қолиб кетади.

Район партия комитетининг бюроси яқинда ўз йиғилишида «Ташкенткабель» заводида янги техника ва прогрессив технологиянинг жорий қилиниши, белгиланган ташкилий-техник тадбирларнинг қандай амалга оширилаётганлиги масаласини муҳокама қилди. Райком бюроси бу соҳада корхона коллективининг катта иш қилганлигини таъкидлаб ўтиш билан бир қаторда, баъзи камчиликларни ҳам аниқлади ва уларни тугатиш йўлларини кўрсатиб берди.

Районимиз Тошкентдаги энг йирик саноат районларидан бири ҳисобланади. «Ташкенткабель», «Ташсельмаш», Экскаватор, лак-бўёқ ва бошқа жуда кўп Иттифоқ аҳамиятига эга бўлган корхоналар шу районда жойлашгандир. Шунинг учун ҳам ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш масаласи район партия комитетининг доимо диққат марказида турибди.

Барча корхоналарда ва қурилиш объектларида иш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштиришнинг 7 йиллик план лойиҳаси ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг актив иштирокида кенг муҳокама қилинди. Бундай муҳокамаларда район бўйича жами бўлиб 12 минг киши қатнашди. Ишчилар ва мутахассислардан корхоналарнинг техника-иқтисодий кўрсаткичларини ҳамда иш шароитини яхшилашга қаратилган 500 дан ортиқ таклиф тушди. Корхона маъмуриятлари ва партия ташкилотлари ана шу таклифлар асосида маҳсулот ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришга имкон берувчи конкрет тадбирларни белгилади.

Биз, бу соҳада бошлаган ишимизни изчиллик билан давом эттириш мақсадида яқин кунлар ичида корхоналарда белгиланган ташкилий-техник тадбирларнинг амалга оширилиши ва ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш, автоматлаштириш масаласини район партия комитетининг пленумида муҳокама қилмоқчимиз.

Коммунистик партия XX създининг тарихий қарорлари ҳамма жойда муваффақият билан амалга оширилмоқда. Социалистик хўжалик системасининг афзалликларига ҳамда мамлакат экономикасини ривожлантиришда қўлга киритилган ғоят катта муваффақиятларга таянган ҳолда, КПСС Марказий Комитети халқимиз олдига янги, ғоят катта вазифаларни қўйди. Совет кишилари яқин йиллар мобайнида СССРнинг асосий иқтисодий вазифасини — аҳоли жон бошига саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришда энг тараққий этган капиталистик мамлакатларга етиб олиш ва улардан ўзиб кетиш вазифасини ҳал қилиши лозим. Бу вазифани муваффақият билан амалга оширишда меҳнат унумдорлиги ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шу сабабли ҳам бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, корхоналарнинг хўжалик раҳбарлари КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарори муносабати билан кенг меҳнаткашлар ўртасида юзага келган сиёсий активлик ва меҳнат кўтаринкилигини, ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг ғайратини мавжуд резервлардан тағин ҳам тўлароқ фойдаланишга сафарбар этишлари зарур.

Ҳеч шубҳа йўқки, Куйбишев район меҳнаткашлари техника прогресси учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, бундан кейин ҳам корхоналарнинг техника-иқтисодий кўрсаткичларини тинмай яхшилай борадилар ва шу йўл билан Ватанимиз куч-қудратини мустаҳкамлаш ишига ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Ж. ҚОБУЛОВ,
Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар Куйбишев район комитетининг секретари.

Тинчлик ва халқлар дўстлиги учун

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Конференциясини ўтказувчи тайёргарлик комитетининг аъзолари гапирадилар

Сизнинг мамлакатингиз ёзувчилари ва шахсан Сиз адабиётчиларнинг Тошкентда бўладиган халқаро учрашувидан нималар кутмоқдасиз?

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари Конференциясини ўтказувчи тайёргарлик комитетининг аъзолари ана шу саволга жавоб берадилар.

Го Сяо Чуань

(ХИТОЙ)

Осиё ва Африка халқларининг адабиёти жуда қадимий ҳисобланади. У инсоният барча узоқ тарихини ёрқин аланга билан ёритади. Унинг алангаси мустамлакачилик зулми ва империалистик ҳукмронлик йилларидагина пасайди, чунки мустамлакачилар халқларимизнинг миллий бойликларини бостирдилар ва ҳақоратладилар. Ҳозирги вақтда мустамлакачилик оқибатларини тугатиш ва Осиё ҳамда Африка халқлари — адабиётининг гуркураб ривожланишини таъминлашнинг вақти келди. Ёзувчилар ана шу мақсадни амалга оширмоқ учун ўз кучларини бирлаштиришлари, ўзаро ҳамжиҳатликни, бирдамлик ва дўстликни мустаҳкамлашлари зарур.

Хитой ёзувчилари умумий ишимизга ўз ҳиссаларини қўшишга интилмоқдалар. Улар Конференция Осиё ва Африка мамлакатлари адабиётини ривожлантириш йўлида муҳим давр бўлади, деб ишонадилар. Хитой ёзувчилари Конференциянинг идея ва вазифаларини қизғин қувватлайдилар ҳамда унинг ишларида актив иштирок қиладилар.

Гопал Халдар

(ҲИНДИСТОН)

Биз, Тошкент Конференцияси жаҳон адабиёти ҳаракатида бурилиш даври бўлади, деб ишонамиз. Биз, Осиё ёзувчилари 1956 йилда Деҳлида бирлигимизга асос қўя бошладик. Бу бирлик миллий адабиёт ва маданиятимизга, шунингдек сиёсий ва социал эркинлик ва тараққиёт учун олиб бораётган миллий ҳаракатимизга хизмат қилади. Тошкентда ана шу соҳада иккинчи қадам қўйилади. Биз, Осиё ёзувчилари бу ерда ўзимизнинг Африка ёзувчилари билан ҳамкорлигимизни намойиш қилиб кўрсатишимиз керак. Бу ҳамкорлик олижаноб мақсадни — Осиё-Африка халқларининг тараққиётига, бутун дунёда тинчлик ишига, халқлар ўртасида дўстликни ривожлантиришга, инсониятнинг илмий ва маданий тараққиётига хизмат қилиши керак.

Тошкент Конференциясида биз ўзимизнинг ҳамкорлик қилиш масаласини, адабий ва маданий айирбошлаш проблемаларинигина муҳокама қилиб қолмай, балки бу ерда Шарқ билан Ғарб маданиятининг бир-бирига ўхшашлиги, фан ва санъатнинг халқаро алоқалари, бир-биридан аъло маданиятимизнинг ўхшашлиги, фольклорнинг ўхшашлиги ва умуман адабиётни ривожлантириш тўғрисидаги масалаларнинг муҳокама қилинишига ишонамиз.

Биз, яна шунга ҳам ишонамизки, Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг ўсиб бораётган янги ҳаракатига асос қўйилади. Биз адабиёт ва дўстлик сингари ажойиб ишга бутун куч ва ғайратимизни сарфлаймиз, осойишталик ва яхши ирода учратамиз, деб ишонамиз.

Интойо

(ИНДОНЕЗИЯ)

Тошкент Конференцияси, шубҳасиз Осиё ва Африка ёзувчиларига бу қитъаларнинг халқлари мустамлакачиликка қарши кураш олиб бораётган ёки империалистик лагернинг қўллаб-қувватлаши туфайли мавжуд бўлган унинг қолдиқларига қарши кураш олиб бораётган пайтда умумий йўлни кўрсатиб беради. Осиё ва Африка мамлакатларининг ёзувчилари ўз ҳаётларини, ўз асарларини яхши ҳамжиҳатлик учун курашга, Осиё ва Африка мамлакатлари ҳамда бутун дунёда адабиёт ва маданиятнинг тараққиёти йўлида янада мустаҳкамроқ дўстона алоқалар ва актив ҳамкорликка бағишлашлари керак.

Индонезия ёзувчилари шундай таклифни илгари суришни истайдиларки, Конференция доимий секретариат ёки шу сингари бошқа орган ташкил этиш масаласини кўриб чиқсин. Бу секретариат ёки органга Африка ва Осиё тилларидан бошқа тилларга таржима қилиш учун асарларни танлаш ҳамда Осиё ва Африка ёзувчилари ўртасидаги алоқаларни ривожлантиришга ёрдам бериш вазифаси юклатилсин.

Сюити Като

(ЯПОНИЯ)

Биринчидан, мен ишонаманки, ёзувчиларнинг Тошкент Конференцияси бир-биримизни яхшироқ билиш имкониятини беради, чунки менингча бизларда жуда кўп умумий проблемалар бор. Конференция, шубҳасиз ўзаро ҳамжиҳатликка ёрдам беради. Бу ҳамжиҳатлик ўз аҳамияти жиҳатидан дўстлигимизни янада ривожлантириш учун, шунингдек миллий маданиятимизни янада юксалтириш учун зарур ягона негиздир. Ҳар қандай миллий маданият интернационализмга йўналиш бўлган тақдирдагина гуллаб-яшнай олади ва ҳақиқий аҳамиятга эга бўлади.

Бенжамен Матип

(КАМЕРУН)

Мен Осиё ва Африка ёзувчиларининг тарихий учрашувидан кутаётган ҳамма нарсаларимизни бир неча сўз билан ифодалаб бера олмайман. Тошкент Конференцияси мен учун империалистларга қарши бош кўтараётган халқлар курашининг символидир. Ҳозирги пайтда фақат сиёсий арбоблар олдидагина эмас, балки маданият арбоблари олдида ҳам инсониятнинг тўртдан уч қисми яшаётган икки қитъани тиклашдан иборат ғоят катта вазифа турибди.

Бизлар ҳақиқат учун, халқлар дўстлиги учун, тинчлик учун курашнинг тантанаси учун кураш олиб боришимиз керак.

Тошкентда бўладиган Конференцияга инсоният тарихида биринчи марта икки қитъанинг мутафаккирлари ўз маданиятлари проблемаларини муҳокама қилмоқ учун тўпланадилар, деб айтсам хато қилмасман, деб ўйлайман. 1956 йили Деҳлида ва ўша йилнинг охирларида Парижда бўлган конференцияларда ҳар бир қитъанинг ёзувчилари алоҳида равишда бирлашдилар. Ўша вақтда Осиё ва Африка ёзувчиларининг бирлашуви вазифаси ҳали ақлга тўғри келмас ва моддий ҳамда сиёсий характер сабабларидан нореал эди. Мана, эндиликда Тошкентда Конференция чақириш мумкин бўлди.

Тошкент! Тошкент! Тошкент! Бу сўз — муваффақиятлар символи ҳисобланади. Бу сўз Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари Конференциясининг муваффақият қозонишига ёрдам бериши керак. Бутун дунё шу Конференцияни сабрсизлик билан кутмоқда.

Тошкент! Тошкент! Тошкент! Барча ёзувчиларни келажак авлодни бахт-саодат ва тараққиёт йўлида илҳомлантирадиган ўлмас асарлар яратишга илҳомлантир!

Дон Карлос Перейра Бенерагам

(ЦЕЙЛОН)

Инсоният ўзининг ҳозирги тараққиёти даврида ҳамма нарсадан ҳам тинчликка муштоқдир. Оғир курашларда озодликка эришган Осиё мамлакатлари учун тинчлик айниқса зарурдир. Мисол учун Цейлонни, мен келган мамлакатни олиб қаранг. Бу мамлакат чет эл ҳукмронлиги тўрт юз йил давом этганидан кейин эркин мамлакат бўлиб қолди. Тинчлик — бизнинг мамлакатларимизга халқларимизнинг озодлик ва демократия ҳақидаги интилишларини амалга ошириш учун зарурдир. Ёзувчи ана шу вазифаларни амалга оширишда ғоят муҳим роль ўйнайди, чунки у ўз асарларида халқнинг фикр-туйғуларини ифодалаб беради. Осиё Европа ва Америка империалистик мамлакатларининг қулай ов қиладиган жойлари деб қаралган пайт бахтимизга яраша ўтиб кетди. Мен, жаҳон сиёсатининг оғирлик маркази ҳозирги пайтда Осиёга жойлашди деб далил айта оламан. Ана шунинг учун ҳам Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Конференциясига катта умид боғланмоқда.

Аввало турли миллат халқлари ўртасида ҳамфикрликни ўрнатишга ёрдам бериш ва унинг реал факт бўлишига ҳамкорлик қилмоқ учун Осиё ва Африка ёзувчилари ўртасида алоқалар ўрнатилиши зарур.

Осиё ва Африка халқларининг империалистик ҳукмронликка қарши, миллий мустақиллик учун курашлари давом қилаётган шароитда конференция қатнашчилари ўзларининг тинчлик йўлидаги бирлик ва интилишларини, ўзларининг ҳамкорлик қилишда бўлган ирodaларини намойиш қилиб кўрсата оладилар, маданият машъалини юксак кўтара оладилар.

У Та Ньюнт

(БИРМА)

Мен, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг бўлажак Конференцияси халқлар ўртасида дўстона алоқалар ва ҳамкорликни ўрнатишга, инсоният тараққиётига, озодлик ва тинчликка ёрдам беришига ғоят аминман.

Сенге Дашцэвгийн

(МЎҒУЛИСТОН)

Осиё ва Африка мамлакатларининг халқлари, бутун дунё халқлари қўлларига қурол ушлаган ҳолда эмас, балки гуллар кўтарган, қўшиқлар айтган ҳолда учрашувлари керак.

Халқлар учрашувнинг самимий бўлмоғи учун бир-бирларини танишлари, билишлари ва ҳурмат қилишлари зарур. Ана шундай қилган тақдирдагина уларни ҳақиқий дўстлик бир-бирлари билан боғлайди, бир-бирларига ҳамиша оға иниларча ёрдам берадиган дўст бўлиб қоладилар.

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Тошкент Конференциясида биз ана шу масалани муҳокама қилишимиз лозим. Талабчан ўқувчиларимиз бизнинг олдимизга ана шу масалани қайта-қайта қўймоқдалар.

Халқларимиз ўзларининг тинчлик ва дўстликка бўлган интилишларида ягона эканлар, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари ўртасида мустаҳкам бирликни амалга ошириш мумкиндир. Тошкентдаги Конференцияда умумий тил топишимизга чуқур ишонаман.

Сант Сингх Секхон

(ҲИНДИСТОН)

Осиё ва Африка ёзувчилари конференциясининг мақсади ва унинг олдида турган вазифалар мен ҳиндга айниқса яқиндир. Ёзувчиларнинг мустаҳкамроқ маданий алоқа қилиб туришлари идеяси Ҳиндистонда Деҳли конференциясида биринчи марта ўз шаклини топди. Бу конференция муваффақият билан ўтган эди. Совет Иттифоқининг Осиё республикалари ва Хитой ана шу конференцияга катта делегациялар юборган эдилар. Бу делегациялар конференциянинг муваффақият қозонишига кўп ёрдам қилди. Лекин Ғарбий Осиё мамлакатлари ўша вақтда бу конференцияга вакиллар юбормаган эдилар, шу сабабли ўзбек шоираси Зулфия бундан кейинги конференциянинг Тошкентда ташкил қилинишини таклиф этганида, бизлар ғоят хурсанд бўлдик.

Мен ўйлайманки, Тошкент конференциясидан кейин бутун дунё ёзувчиларининг конференциясини чақириш учун, сўнгра эса, ёзувчиларнинг жаҳон ташкилотини тузиш тўғрисидаги масаланинг ҳал этилиши учун яхши шароит яратилади. Ана шу нуқтаи назардан қараганда, мазкур конференцияда бошқа қитъаларнинг таниглик ёзувчилари меҳмон сифатида иштирок этишлари, албатта, жуда фойдали бўлади.

Осиё ва Африка ёзувчиларининг бирлашуви халқларнинг миллий мустақиллиги учун инсон озодлиги учун, бутун дунёда тинчлик бўлиши учун кураш ишига ёзувчилар қўшаётган ҳиссанинг кўпайишига ёрдам беради.

Алараби ибн Эссахли Демагхлатрус

(ЖАЗОИР)

Маданияти ашаддий империалистлар томонидан ваҳшийлик билан тор-мор келтирилган мамлакатнинг граждани бўлган мен, биринчи навбатда шуни айтишим керакки, ҳозирги пайтда ҳар бир жазоирликнинг асосий вазифаси ёвуз-лик кучларига қарши курашга бағишлашдан иборатдир. Бу кучлар француз қўшинлари сафидаги йиртқич парашютчилардан иборатдир.

Жазоирликлар Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференциясида иштирок қиладиган адабиётчиларнинг жанговар руҳидан кўп иш кутмоқдалар.

Менинг мамлакатимнинг ёзувчилари ўзларини халқ озодлиги учун, унинг миллий хусусиятларини тиклаш учун, янги ҳаёт учун, мустамлакачиларнинг ваҳшийлик билан бостириб кириши туфайли бузилган бахтиёр ҳаётини тиклаш учун курашга бутунлай бағишлаганлар.

Жазоирликлар инсоният маданияти хазинасига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишлари кераклигини биладилар. Жазоирликлар барча араблар билан бирликда, Осиё ва Африкадаги ҳар бир ёзувчининг бурчи ана шу хазинага ўз ҳиссасини қўшиш, Бандунг принципларига асосланадиган Тошкент конференциясининг идеяларини қувватлашдан иборатдир деб ҳисоблайдилар.

Биз Жазоир халқи мустамлакачиларга қарши олиб бораётган урушнинг бешинчи йили бўсоғасида турибмиз. Мен шахсан ўз номимдан айтмоқчиманки, халқимизнинг реакция кучлари устидан ғалаба қилишига ишонаман, ҳақиқатнинг тантана қилишига, айниқса Африка ва Осиёдаги барча мамлакатларнинг ёзувчилари мустамлакачиликка узил-кесил барҳам берилиши керак, деб қарор чиқарганлар, ҳаққониятнинг тантана қилишига ишонаман.

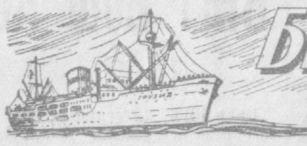

Брюссель виставкаси хотираларидан

Журналист блокнотидан

Брюсселдаги бутун жаҳон виставкаси ана шундай халқаро виставкаларнинг ўттизинчиси ҳисобланади. Биринчи виставка бундан 107 йил илгари — 1851 йилда Лондонда ташкил қилинган эди. Сўнгги, йигирма тўққизинчи виставка эса 1939 йили Нью-Йоркда ўтказилган эди. 1958 йили 17 апрелда Бельгиянинг пойтахти Брюсселда очилган бутун жаҳон виставкасининг асосий мақсади — тинчлик ва дўстлик манфаатлари йўлида дунё халқларини бир-бирларига яқинлаштиришдан иборат.

ЛЕНИНГРАД ШАҲРИДА

Совет туристларининг жуда катта бир группаси Ватанимиз пойтахти Москвада тегишли ҳужжатларини расмийлаштиргандан сўнг Брюссель виставкасига жўнаб кетиш учун 2 сентябрда Ленинградга келдилар. Туристлар орасида партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, фан, маданият ва санъат арбоблари, саноат ва қишлоқ хўжалик новаторлари, журналистлар бор. Улар бепоён мамлакатимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келишган. Бу ерда ўзларининг фидокорона меҳнати билан бутун мамлакатга танилган, халқимизнинг юксак ҳурмати ва ишончига сазовор бўлган кишиларни — СССР ва иттифоқчи республикалар Олий Советларининг депутатларини, Совет Иттифоқи ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларини, Ленин ва Сталин мукофотлари лауреатларини, атоқли кино артистларини, режиссёрларни, композиторларни, ёзувчиларни, жуда катта илмий-тадқиқот ишларини олиб бораётган совет олимларининг вакилларини учратиш мумкин.

Улуғ Ватан уруши йилларида партизанлар ҳаракатига раҳбарлик қилиб, немис-фашист босқинчиларга қарши курашда мислсиз қаҳрамонлик кўрсатган, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олишга муяссар бўлган СССР Олий Совети депутати Алексей Федорович Федоров, СССР авиация саноатининг бош конструктори, Ленин мукофотининг лауреати Михаил Леонтьевич Мил, атоқли совет композитори Тихон Николаевич Хренников, «Молодая гвардия», «306-ий» кинофильмларидан совет томошабинларига таниш бўлган кино актриса, Сталин мукофотининг лауреати Людмила Александровна Шагалова, Москва энергетика институтининг профессори Вячеслав Иванович Калитвянский, драматург Алексей Петрович Арбузов, «Вокруг света» журналининг бош редактори, ёзувчи Виктор Степанович Сатарин ўртоқлар ана шулар жумласидандир.

Совет Ўзбекистонидан Ленинградга келгач биз ҳам совет туристларининг катта оиласига қўшилдик.

Туристлар Ленинграддаги «Европейская» ва «Астория» меҳмонхоналарига жойлашдилар. Бу ерда ўша куннинг программаси, «Грузия» теплоходида жўнаш тартиби ва вақти эълон қилинди.

2 сентябрь куни кечаси кетишимиз маълум бўлгандан сўнг бир группа туристлар кечгача улуғ Ленин шаҳрини томоша қилишни, унинг диққатга сазовор тарихий жойларини бориб кўришни лозим топдик.

Ўзининг қаҳрамонлиги билан бутун дунёни қойил қолдирган бу азим шаҳарда кечасию-кундузи ҳаёт қайнайди. Узоқ вақт душман блокадасида қолиб, урушнинг оғир кулфатларини бошидан кечирган қаҳрамон шаҳар аввалгидагидан ҳам гўзал, чиройлик ва салобатли тус олган. Улуғ Ватан урушининг оқибатларидан асар ҳам қолмаган. Кенг ва янги проспектлар очилган, бу проспектларда қад кўтариб уфққа туташиб кетган кўп қаватли янги бинолар индустриал шаҳарнинг ҳуснига ҳусн қўшиб турибди.

Биз Улуғ Октябрнинг бўронли кунларида революциянинг жанговар штабига айланган Смольнийга бордик. Ҳозир бу улкан тарихий бинода Ленинград область ва шаҳар партия комитетлари, область ижроия комитети, область ва шаҳар комсомол комитетлари жойлашган. Бинога кираберишда чап томонда устунга катта ҳарфлар билан ўйиб ёзилган қуйидаги сўзларга кўзингиз тушади:

«1917 йили Улуғ Октябрь социалистик революцияси кунларида бу ерда, Смольнийда ишчи, солдат ва матрослар қуролли қўзғолонининг штаби жойлашган эди. Смольнийдан туриб Владимир Ильич Ленин бевосита қуролли қўзғолонга раҳбарлик қилди».

Ўнг томондаги устунда мана шу сўзларни ўқийсиз:

«Смольнийда 1917 йил 25-26 октябрда (7-8 ноябрь) Ленин бошлиқ Совет ҳукуматини — дунёда биринчи пролетар диктатураси давлатини тузган ишчилар, солдатлар ва деҳқонлар депутатлари Советларининг тарихий Бутунроссия съезди бўлиб ўтди. Смольний пролетар диктатураси ғалаба қилган кундан бошлаб 1918 йил мартгача Ленин дунёда биринчи пролетар давлатига раҳбарлик қилиб турган жанговар марказ бўлди».

Смольнийдаги катта, лекин жуда содда қилиб безатилган залга кирдик. Залдаги кўринишлар улуғ доҳи ишлаган ва яшаган вақтдагидек хотира сифатида сақланиб қолинган. Владимир Ильич шу залнинг минбаридан туриб Советларнинг II съездида сулҳ ва ер тўғрисидаги тарихий Декретларни эълон қилган эди.

Смольнийда В. И. Ленининг Н. К. Крупская билан биргаликда яшаган хонаси ҳам бор. Бу хонага кираберишда эшик ёнига «Смольнийнинг бу комнатасида 1917 йилнинг ноябрь ўрталаридан 1918 йилнинг 10 мартигача Ленин яшаган» деб ёзиб қўйилган. Иккита оддий кресло, иккита стул, шкаф, телефон, стол, иккита кровать қўйилган бу хонадаги кичик столча устидаги ойна ҳамманинг диққатини жалб қилади. Ойнага бундай деб ёзилган: «Октябрь кунларида Смольнийда В. И. Ленинни қўриқлаган пулемётчи Жельтишчев томонидан Н. К. Крупскаяга совға қилинган ойна».

Владимир Ильичнинг хонасидаги оддий жиҳозлар бу улуғ зотнинг ниҳоятда камтарин ва содда эканлигини ҳаммавақт ёдга келтириб туради.

Улуғ Ватан уруши йилларида артиллерия дивизионининг комиссари сифатида Ленинград остоналаридаги жангларда қатнашган, Ленинград блокадасини бошидан ўтказган, ҳозир эса Украинада Запорожье область партия комитетининг иккинчи секретари бўлиб ишлаётган Василий Афанасьевич Слободченко Ленинграднинг диққатга сазовор жойларини кўриб бўлгач, ўзи иштирок этган жанг эпизодларини сўзлаб берди, бизни шаҳардан 7 километр узоқликдаги даҳшатли жанг бўлган Пулково тепалигини бориб кўришга таклиф қилди.

Мир проспектидан ЗИМ машинасида бормоқдамиз. Машиналарнинг кети сира узилмайди. Йўл-йўлакай катта-катта қурилиш объектлари кўзга ташланади. Ниҳоят Пулково тепалигига етиб келдик.

Пулково тепалигига кўтарилдик. Бу ерда СССР Фанлар академиясининг бутун жаҳонга машҳур бўлган обсерваторияси — илмий маркази жойлашган. Тепаликда Ленин шаҳрини ҳимоя қилишда жасурлик кўрсатган, Совет Армиясининг шон ва шуҳратини бутун оламга таратган баҳодир жангчиларимизнинг ўртоқлик қабристони ҳам бор. Пулководан туриб шарқ томонга қаралса, мамлакатимизнинг энг йирик индустриал, илмий ва маданий марказларидан бири ҳисобланган қаҳрамон шаҳар — Ленинград ўзининг бутун салобати ва чиройи билан кўз олдингда намоён бўлади.

Кечқурун ҳамма туристлар «Грузия» теплоходига тушиш учун автобусларда Ленинград портига келдилар. Ленинград ҳозирги замон янги техникаси билан қуролланган СССРнинг энг йирик ва биринчи даражали портларидан ҳисобланади. Мамлакатимизга чет эллардан келтириладиган молларнинг асосий қисми ана шу Ленинград порти орқали келади.

Соат 19 да теплоходга посадка бошланди. Туристлар ўзлари учун белгиланган каюталардан жой олдилар. Соат 23 да теплоходимиз ўрнидан қўзғалди. Биз Болтиқ денгизи орқали Бельгияга йўл олдик.

ДЕНГИЗ САФАРИ

«Грузия» теплоходининг 245 кишидан иборат коллективи туристларни самимий кутиб олди. Бутун бир шаҳарчага ўхшаган бу ажойиб кемада 800 киши сиғадиган люкс, биринчи, иккинчи ва учинчи разрядли каюталар, иккита ресторан, кафе, буфет, кутубхона, почта-телеграф, сартарошхона, амбулатория, радиоузел, музика салонлари, кино зали ва туристларнинг эҳтиёжини таъминлайдиган бошқа маданий-маиший объектлар мавжудир.

Қарийб 30 йилдан бери поёнсиз денгизларда сузиб денгизнинг «тили»ни яхши билиб олган машҳур совет денгизчиси, узоқ масофага сузиш капитани Елизбар Шабанович Гогетидзе кўпдан буён «Грузия» теплоходига командирлик қилади. Елизбар Шабанович бу улкан кемани денгиз довулларидан, кучли штормлардан олиб ўтиб ҳамманинг иззат-ҳурматига сазовор бўлган. «Грузия» теплоходининг шонли коллективи 1956 йили халқаро алимпия ўйинларида иштирок этган совет спортчиларини Одессадан Қора денгиз, Ўрта денгиз, Атлантик ва Ҳинд океанлари орқали Австралиянинг Мельбурн шаҳрига олиб бориб узоқ ва қийин йўлни босиб ўтди.

Денгизда сузишнинг ўзига яраша ажойиб гашти бор. Ҳаммаёқ сув, поёни йўқ Болтиқ денгизида сузиб бормоқдамиз. Қирғоқлар кўринмайди. Теплоходнинг палубаларига чиқсангиз, ёқимли денгиз шабадаси эсиб туради. Каюталарга кирсангиз, гўё теплоходни бир жойда тўхтаб тургандай хис қиласиз, ҳеч қандай ҳаракат сезилмайди. Фақат туман тушган вақтдагина аҳён-аҳёнда қаршидан келаётган пароходларни огоҳлантириш учун берилаётган теплоход сигналини эшитиш мумкин.

Теплоходда туристларнинг зерикмаслиги учун ҳамма нарса муҳайё қилинган. Радиоузел орқали ҳар куни эрталаб оммавий-маданий тадбирларнинг плани эълон қилинади, сўнгги ахборотлар эшиттирилади, ёқимли ва шўх музика садолари янграйди, лекция ва суҳбатлар, туристларнинг чиқишлари уюштирилади. Кунига кечқурун икки сеансдан кинофильмлар кўрсатиб турилади.

Икки кечаю-икки кундуз Болтиқ денгизида сузамиз. Финляндия, Швеция, Польша, Германия қирғоқларини орқада қолдирдик. Болтиқ денгизи майдон жиҳатдан жуда катта бўлиб, Шимолий денгиз билан уни боғловчи Эресунн ва Бельта бўғозлари билан бирга қўшиб ҳисоблаганда 397,1 минг квадрат километрни ташкил этади. Денгизнинг Ботнический, Фин ва Рига сингари 3 та кўрфази бор. Нева, Одер, Висла, Неман ва Ғарбий Двина дарёлари ана шу денгизга қуйилади.

5 сентябрь куни Болтиқ денгизини жуда қисқа йўл орқали Шимолий денгиз билан боғловчи Кил каналига чиқдик.

Кил каналининг бошланишидаги кичик бир пристанда тўхтадик. Немислар теплоходимизни икки томондан ўраб олишди. Туристлар уларга ҳар хил сувинерлар тақдим қилдилар. Улар гарчанд рус тилини билмасалар ҳам, «мир, дружба» сўзларини такрорлаб, теплоходга қараб қичқирар эдилар. Теплоходнинг ёнига бир тўда болалар келишди. Урушнинг нималигини ҳали билмаган, порохнинг ҳидини ҳидлаб кўрмаган бу гўдаклар Гитлер авантюрасини барбод қилган, инсониятни фашизм асоратидан қутқазиб қолган қудратли Совет мамлакатининг вакилларига, ғолиб халқимизнинг фарзандларига термулиб қарар эдилар.

Кўп ўтмай яна йўлимизда давом этдик. Тонг отиши билан Шимолий денгизга чиқиб олдик. Теплоход денгизнинг кучли штормларини ёриб ўтиб, Бельгия қирғоқлари томон тўлин ойдек сузиб борар эди. Халқаро денгиз йўлидан Ғарбий Германия, Швеция, Голландия, Дания ва Бельгия пароходларини тез-тез учратиш мумкин. «Тангер», «Венецуэла», «Найхе», «Ғонтинент!», «Панама» пароходлари ўтиб кетди. Булар турли капиталистик давлатларнинг кемалари бўлиб, улардаги пассажирлар қўлларини кўтариб узоқлардан бизлар билан хайрлашиб қолар эдилар.

Ленинграддан уч ярим сутка йўл юриб Бельгия қирғоқларига етиб келдик. 6 сентябрь куни эрталаб теплоходимиз Европанинг энг йирик портларидан бири — Бельгиянинг Брюсселдан кейинги иккинчи йирик шаҳри — Антверпенга келиб тўхтади.

З. ЕСЕНБОЕВ.

(ДАВОМИ БОР).

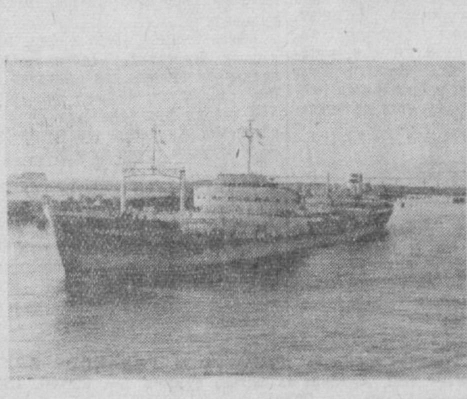

Суратларда: (чапдан) 1. Ғарбий Германиядаги Кил каналининг Шимолий денгизга туташган жойи. 2. Кил каналининг қирғоқлари.

Фото-текст авторники.

АМЕРИКА ҚЎШИНЛАРИ ТАЙВАНЬ РАЙОНИДАН ОЛИБ ЧИҚИБ КЕТИЛСИН

ПЕКИН, 22 сентябрь. (ТАСС). «Жэнминьжибао» газетаси бугунги бош мақоласида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчевнинг мактубини қайтариб берган АҚШ ҳукуматининг ўтакетган бемаъни ҳаракатини шарҳлаб, Қўшма Штатлар шу хуружи билан ўз агрессив сиёсатининг чин моҳиятини яна бир марта фош қилиб ташлади, деб таъкидлайди.

СССР Министрлар Совети Раисининг мактубида, деб ёзади «Жэньминьжибао» газетаси, Америка Қўшма Штатларининг агрессив сиёсати жуда очиқ кўрсатиб берилган. Н. С. Хрушчевнинг мактубида келтирилган конкрет фактларни рад этишдан ожиз бўлган президент Эйзенхауэр ўзининг ана шу ожизлигини сурбетлик ва қаҳр-ғазаб билан ниқобламоқчи бўлади.

АҚШ, деб яна ёзади газета, Тайваннинг Хитойга қарашли эканлиги тўғрисидаги ўз баёнотига амал қилмади. АҚШнинг вакиллари Қоҳира ва Потсдам декларацияларини имзолаб, Тайваннинг Хитойга қарашли эканлигини тан олган эди. Шундан бир неча йил кейин АҚШ Тайванни қурол кучи билан босиб олди ва бу билан Қоҳира ҳамда Потсдам декларацияларини бузди. Ҳозирги вақтда АҚШ яна нари кетди — Хитой Халқ Республикасига қарши ҳарбий иғво бошлади ва ўз қуролли кучларининг ёрдами билан Хитой Халқ Республикасининг ички ишларига аралашмоқда.

Хитойга қарши агрессияни худди АҚШ қилганлиги ҳаммага аён бўлгани ҳолда, АҚШ ўзининг агрессив ҳаракатларини «тинчлик» тўғрисидаги гаплар билан ниқоблашга уринмоқда, Хитой-Америка музокараларида ўзини самимий ҳаракат қилаётгандек кўрсатишга интилмоқда. Аммо, фактларни рад этиб бўлмайди. Фактлар тамомила бошқа нарсани кўрсатмоқда.

Варшавада элчилар даражасида яна музокаралар бошланганидан кейин, Қўшма Штатлар Тайвань бўғози районида ўзларининг иғвогарликдан иборат ҳаракатларини кучайтириб юборди, ядро урушига тайёргарликни авж олдирди ва чанкайшичиларнинг ҳарбий кемалари Цзиньминьдао оролига қараб йўл олганида, уларни пана қилибгина қолмай, балки қитъани бомбардимон қилиш учун ўз самолётларимизни ҳам юборамиз, демоқда. Айни вақтда Даллес Хитой халқининг ўз территориясини озод қилишдан иборат қонуний истагини «қуролли агрессия» деб кўрсатишга уриниб, Хитой халқига сурбетларча туҳмат қилмоқда. Шундай шароитда ўтказилаётган Хитой-Америка музокаралари қандай натижа бериши мумкин? деб сўрайди «Жэньминьжибао» газетаси.

Газета мақоланинг охирида қуйидагиларни ёзади: АҚШ Хитой-Америка музокараларига чин кўнглидан қарар экан, буни сўзда эмас, балки амалда исбот қилмоғи керак. Америка Қўшма Штатлари, даставвал, Хитой Халқ Республикасига қарши ҳарбий иғволарини ва ҳарбий дўқларини дарҳол тўхтатиши ва ўз қуролли кучларини Тайвань бўғози районидан дарҳол олиб чиқиб кетиши керак.

АҚШНИНГ ХХР ИЧКИ ИШЛАРИГА АРАЛАШУВИГА ХОТИМА БЕРИЛСИН

ҚОҲИРА, 22 сентябрь. (ТАСС). Қоҳирадаги барча газеталар СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрга юборган янги мактубининг батафсил мазмунини кўзга кўринарли ўринларда катта сарлавҳалар билан босиб чиқардилар.

Газеталар мактубда Қўшма Штатларнинг Хитой Халқ Республикасига нисбатан атом бомбаси билан дўқ қилиши Совет Иттифоқини ҳам, Хитой Халқ Республикасини ҳам чўчитолмайди, дейилган ўринларини алоҳида уқтириб кўрсатмоқдалар. Газеталар АҚШ ва Чан Кай-ши тўдасининг иғвогарлик ҳаракатлари Узоқ Шарқда тинчликка ва хавфсизликка таҳдид туғдираётган бирдан-бир манба эканлигини таъкидламоқдалар.

«Ла бурс Эжинсьен» газетаси қуйидагиларни таъкидлайди: «Қўшма Штатларнинг Хитой Халқ Республикаси ички ишларига аралашувига абадий хотима бериш керак».

«Алжумҳурия» газетаси ёзади: «Н. С. Хрушчев президент Эйзенхауэрга юборган мактубида Совет Иттифоқининг Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ва халқининг адолатли ишини тамомила қўллаб-қувватлашини уқтириб ўтади».

Қоҳирадаги барча газеталар Н. С. Хрушчевнинг мактуби агрессив сиёсатни ўтказиб келаётган Қўшма Штатларнинг раҳбарларини жиддий суратда огоҳлантиради, деб яқдиллик билан таъкидламоқдалар. Газеталар Хитой Халқ Республикаси ўз ерида агрессорларнинг қўшинлари туришига тоқат қилолмайди ва АҚШ ҳамда Чан Кай-ши тўдасининг Хитой Халқ Республикасига қарши қилаётган иғвогарлик ҳаракатларини дарҳол тўхтатиш ва Америка қўшинларини Хитой территориясидан олиб чиқиб кетиш — Узоқ Шарқдаги низони бартараф қилишнинг бирдан-бир воситасидир, деб ёзмоқдалар.

ДАМАШҚ, 22 сентябрь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрга ёзган мактуби Дамашқ газеталарининг диққат марказида турибди.

«Н. С. Хрушчев, — деб ёзади «Аннур» газетаси, — Хитой Халқ Республикасига қарши қилинадиган ҳар қандай агрессияга қақшатғич зарба берилади, деб Америка империалистларини огоҳлантирмоқда».

«Ашшом» газетаси қуйидагиларни таъкидлайди: «Америка империалистлари атом қуролидан фойдаланадиган бўлсалар, уларга қақшатғич зарба берилади». Газета Совет Иттифоқининг огоҳлантириши ғоят жиддий эканлигини уқтириб кўрсатади. «Совет ҳукуматининг бошлиғи, — деб ёзади «Алифбо» газетаси, — империалистларга қарши кураш соҳасида ўз мамлакати билан Хитой тамомила ҳамжиҳат ва бирдам эканлигини айтди».

ИНДОНЕЗИЯ ГАЗЕТАЛАРИ АҚШ ҲУКУМАТИНИ ҚОРАЛАМОҚДАЛАР

ЖАКАРТА, 22 сентябрь. (ТАСС). СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрга юборган мактуби бугун ҳамма газеталарда кўзга кўринарлик ўринларда босиб чиқарилди.

Газеталар Н. С. Хрушчев мактубини қабул қилишдан бош тортган АҚШ ҳукуматининг позицияси муносабати билан ташвиш билдирмоқдалар. «Пемуда» газетаси Америка ҳукуматининг ана шу ҳаракатини қоралаб бундай деб ёзади: «Эйзенхауэр Н. С. Хрушчев нотасита қўрқитиш деб қарамоқда. АҚШ қўшинларининг кўп миқдорда Тайванга тўплангани, шунингдек Чан Кай-ши тўдалари томонидан АҚШнинг ҳарбий ҳимояси остида Цзиньминьдао ва Мацзудао оролларининг оккупация қилиниши эса Хитой халқини қўрқитишдан иборат эканлиги наҳотки Эйзенхауэрга маълум бўлмаса. Хитойнинг талаби ҳаққоний эканлиги, унинг ўз территориясини қайтариб олишга қилаётган ҳаракати тўғри эканлиги Эйзенхауэрга маълум бўлиш керак». «Пемуда» газетаси «Хитой халқи томонидан ҳайдаб чиқарилган тўдаларни қўллаб-қувватлаш билан бутун инсониятни уруш гирдобига ташлашга тайёр турган» АҚШни огоҳлантиради.

АМЕРИКА ГЕНЕРАЛЛАРИНИНГ ЧАН КАЙ-ШИ БИЛАН КЕНГАШИ

НЬЮ-ЙОРК, 23 сентябрь. (ТАСС). «Нью-Йорк таймс» газетасининг мухбири Трамбл Тайбэйдан хабар қиладики, у ерда «Тинч океан районидаги Америка қўмондонлиги вакилларининг ва Чан Кай-ши иштироки билан стратегик кенгаш» бўлиб ўтди.

Трамбл кўрсатадики, кенгашда АҚШнинг Тинч океандаги қуролли кучлари қўмондони адмирал Фелт, Тинч океандаги америка ҳарбий-ҳаво кучлари қўмондони генерал Кутер, вице-адмираллар Смут ва Бикли ҳамда Филиппинда турган Америка авиа қўшилмасининг қўмондони генерал-майор Мурмэн иштирок қилдилар.

Сўнгра Трамбл қуйидагиларни ёзади: «Америка аслаҳахонасида бўлган қуролларнинг иккита энг даҳшатли турини — товуш тезлигидан ҳам тез учадиган самолёт ҳамда «Снарк» типидаги «Ер-ҳаво» ракеталарни қўшиш йўли билан Тайвань мудофаасини мустаҳкамлаш тўғрисида обрўли манбалардан олинган хабарлар мазкур кенгаш тўғрисидаги хабарлар сингари муҳим хабарлардандир».

Тайвань ҳозирдаёқ ўз мудофааси учун «Матадор» типидаги «Ер-ер» ракеталарига эгадир, «Найт-геркулес» типидаги «Ер-ҳаво» ракеталари йўлда келмоқда. Қўшма Штатлар томонидан етказиб берилаётган қуролнинг бошқа хиллари орасида ҳарбий ҳаво ва ҳарбий денгиз кучларининг энг яхши самолётлари бор. Улардан кўпи атом бомбаларини олиб уча оладилар. Бундай бомбалар ҳозирги вақтда Тайвандаги Америка қўмондонлиги ихтиёрида ва Тайвань сувларидаги 7-америка флотининг кемаларида мавжуд. Афтидан шу факт ҳам аҳамиятга эгадирки, Американинг махсус равишда ўқитилган ҳарбий хизматчилари, мутахассислар ва бошқа шахслар Тинч океаннинг барча районларидан шошилинч суратда бу ерга келмоқдалар».

ХХР ҳукумати Жазоир Республикасининг муваққат ҳукуматини таниди

ПЕКИН, 22 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: Хитой Халқ Республикасининг ташқи ишлар министри Чэнь И бугун Жазоир Республикаси муваққат ҳукуматининг ташқи ишлар министри Муҳаммад Ламин Дебагхинга телеграмма юборди ва бу телеграммада Хитой Халқ Республикасининг ҳукумати Жазоир Республикасининг муваққат ҳукуматини таниганлигини билдиради.

БМТ Бош Ассамблеясининг XIII сессияси

Ялпи мажлис

НЬЮ-ЙОРК, 22 сентябрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеяси бугун ўзининг эрталабки ялпи мажлисида Ассамблеянинг кун тартиби тўғрисида ва масалаларни унинг комитетлари ўртасида тақсимлаш тўғрисида Бош комитетнинг тавсияларини муҳокама қилишга киришди.

Ассамблея «космик фазодан ҳарбий мақсадлар учун фойдаланишни тақиқлаш тўғрисидаги, ўзга территориялардаги чет эл ҳарбий базаларини тугатиш тўғрисида ҳамда космик фазони ўрганиш соҳасида халқаро ҳамкорлик қилиш тўғрисида» Совет Иттифоқи делегацияси киритган масаланинг кун тартибига қўшилишини тасдиқлади.

Ассамблея давлатлар ўртасида тинч-тотув яшаш принципларини амалга ошириш ва рағбатлантириш йўлидаги чоралар тўғрисида Чехословакия таклиф этган масалани ҳам кун тартибига киритди. Бош Комитетнинг АҚШ таклифига мувофиқ қабул қилган тавсиясида бу модда «Давлатлар ўртасида тинч ва яхши қўшничилик муносабатларини ўрнатиш ва кучайтириш чоралари» деб баён этилган эди.

Сессиянинг кун тартибига Жазоир масаласи ва Кипр масаласи ҳам киритилди.

Ялпи мажлисда «Венгрияда аҳвол» деган иғвогарлик мақсадидаги масалани кун тартибига киритиш масаласи юзасидан мунозара бошланди.

Венгрия Халқ Республикасининг ташқи ишлар министри Э. Шик, СССР вакили В. А. Зорин ва Чехословакия делегати И. Носек «Венгрия масаласи»нинг Ассамблея кун тартибига киритилишига қарши қатъий норозилик билдирдилар.

«Венгрия масаласи»ни БМТ Бош Ассамблеясининг XIII сессияси кун тартибига киритишни талаб қилиб чиққан АҚШ, Австралия ва Англия вакилларининг баёнотларидан кейин бу масала овозга қўйилди ва «Венгрия масаласи» БМТ Бош Ассамблеясининг XIII сессияси кун тартибига киритилди. Совет Иттифоқи, Албания, Болгария, Белоруссия ССР, Чехословакия, Венгрия, Польша, Руминия, Украина ССР ва Югославия делегатлари бу масаланинг кун тартибига киритилишига қарши овоз бердилар. Афғонистон, Цейлон, Финляндия, Ҳиндистон, Индонезия, Эрон, Непал, Саудия Арабистони, Бирлашган Араб Республикаси ва Яман делегациялари овоз беришда бетараф қолдилар.

Ассамблея эрталабки мажлисининг охирида «Атом ва водород қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисида» ва «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг, Америка Қўшма Штатларининг, Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Қўшма қироллигининг ва Франциянинг ҳарбий бюджетларини 10-15 процент қисқартириш тўғрисида ҳамда тежалган маблағларнинг бир қисмидан кам тараққий этган мамлакатларга ёрдам бериш учун фойдаланиш тўғрисида» Совет Иттифоқи делегацияси томонидан таклиф этилган масалаларнинг сессия кун тартибига киритилишини тасдиқлади. Ассамблея «Соғлиқни сақлаш ва медицина тадқиқотлари халқаро йилини ўтказиш тўғрисида» Украина ССР делегацияси таклиф этган масалани ҳам кун тартибига киритди.

Шундан кейин Бош комитетнинг масалаларни Ассамблея комитетлари ўртасида тақсимлаш тўғрисидаги тавсияларини тасдиқлади.

БМТ Бош Ассамблеясининг XIII сессияси ишини 12 декабргача тамом қилишни белгилаш тўғрисида ҳам қарор қабул қилинди.

Ассамблеянинг кундузги ялпи мажлисида Хитойнинг БМТдаги вакиллиги тўғрисидаги масалани сессия кун тартибига киритиш тўғрисидаги масала муҳокама қилинади.

НЬЮ-ЙОРК, 22 сентябрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеясининг ялпи мажлисида Хитойнинг БМТдаги вакиллиги тўғрисидаги моддани кун тартибига киритиш масаласининг муҳокама қилиниши муносабати билан Афғонистон, Бирма, Цейлон, Ҳиндистон, Индонезия, Непал ва Бирлашган Араб Республикаси делегациялари Бош комитетда кўпчилик овоз билан қабул қилинган Америка резолюцияси проектига тузатишлар киритдилар. Бу тузатишларда иккинчи моддани, яъни Чан Кай-ши вакилини БМТ органларидан чиқариш тўғрисидаги ёки бу ташкилотда Хитой Халқ Республикаси Марказий халқ ҳукуматига ўрин бериш тўғрисидаги ҳеч қандай таклифни БМТ Бош Ассамблеясининг XIII сессиясида қараб чиқмаслик тавсия этиладиган моддани Америка резолюцияси проектидан чиқариб ташлаш кўзда тутилади ҳамда резолюция проектини қуйидагича баён этиш таклиф қилинади:

«Бош Ассамблея «Хитойнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги вакиллиги тўғрисидаги масала» деган сарлавҳали моддани навбатдаги XIII сессия кун тартибига киритиш тўғрисида Ҳиндистоннинг талабига рози бўлишга қарор қилади». Бу масаланинг ўзи ташлаб қарор қилишни истовчиларнинг рўйхатига 23 делегация ёзилган эди. Шунинг ўзи бу масалага нақадар катта аҳамият берилаётганлигини яна бир марта кўрсатиб турибди.

Ассамблеяда Хитойнинг вакиллиги тўғрисидаги масалани ушбу сессияда қараб чиқмаслик тўғрисида Бош комитет томонидан кўпчилик овоз билан қабул қилинган Америка резолюцияси проекти ҳамда 7 мамлакат (Афғонистон, Бирма, Цейлон, Ҳиндистон, Индонезия, Непал ва Бирлашган Араб Республикаси) томонидан бу проектга таклиф этилган тузатишлар муҳокама қилинмоқда. Бу тузатишлар резолюциянинг маъносини тамомила ўзгартиради.

Бу масала юзасидан биринчи бўлиб Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи Кришна Менон сўзлади.

Менон Хитойнинг вакиллиги тўғрисидаги масала бутун дунёда тинчликни сақлаш вазифалари билан маҳкам боғланганлигини уқтириб ўтди. Бу масаланинг ҳал этилишини, деди Менон, ҳозирги вақтда Узоқ Шарқда рўй бераётган воқеалар талаб қилмоқда. Бош Ассамблея Узоқ Шарқда тинчлик иши учун энг хавфли кризис вужудга келаётган бир пайтда бу муҳим масалани муҳокама қилмаслик тўғрисидаги қарор чиқариш билан ўзининг қўлоёғини боғлаб қўёлмайди. Менон Хитойнинг вакиллиги тўғрисидаги масаланинг ижобий ҳал этилиши бошқа кўпгина халқаро проблемаларни ҳам муваффақиятли ҳал этишга ёрдам берган бўлур эди, деб таъкидлади.

Шунингдек, Ҳиндистон делегати Хитойнинг БМТ даги қонуний ҳуқуқлари тикланишини БМТга аъзо бўлган ва инсониятнинг кўпчилигини ташкил этган кўп давлатлар талаб этаётганлигини ҳамда Бош Ассамблея муҳокама қилиниши ғоят муҳим ва кечиктириб бўлмайдиган масалани ўз кун тартибига киритишдан бош тортиб, бу давлатларнинг фикрини эътиборсиз қолдира олмаслигини таъкидлади.

Менон бу масаланинг моҳияти юзасидан яна бир марта сўзга чиқиш ҳуқуқини ўзида қолдирди.

АҚШ вакили Лодж Осиё ва Африкадаги 7 давлат делегациялари таклиф этган тузатишларга қарши чиқди.

Шундан кейин Совет делегацияси бошлиғи СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громикога сўз берилди. Хитой Халқ Республикасининг БМТдаги қонуний ҳуқуқларини тиклаш масаласи, деди у, шубҳасиз, халқаро муносабатларга таллуқли марказий масалалардан биридир. Бу масала катта принципиал аҳамиятга эга, чунки бу ерда халқаро проблемаларга икки хил ёндошиш бир-бири билан тўқнашади. БМТ Уставининг қоидаларига қаттиқ риоя қилиш, халқларнинг тенг ҳуқуқлилиги ва бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик принципларига амал қилишни зарур деб ҳисоблаганлар Хитой Халқ Республикасига БМТда ўз қонуний ўрнининг дарҳол берилишини талаб қилмоқдалар. Аммо, ўз сиёсатларини ўзларига маъқул бўлмаган давлатларга нисбатан ўзбошимчалик қилишга асослаш мумкин деб ҳисоблаганлар эса Хитойнинг БМТдаги ҳуқуқлари тикланишига қарши чиқмоқдалар ҳамда буюк Хитой делегатлари ўрнини чанкайшичи тўданинг вакилларига бериб қўймоқдалар, бунга йўл қўйиб бўлмайдиган бемаънилик дебгина баҳо бериш мумкин.

Шу нарса сир эмаски, деб давом қилди А. А. Громико, АҚШ ҳукумати томонидан хитой халқига ва унинг давлатига нисбатан юргизилаётган душманлик сиёсати ҳамда Америка ҳукуматининг Хитой вакиллиги тўғрисида гап бошланиши биланоқ кўп мамлакатларга бир қанча йиллардан бери тазйиқ қилиб келаётганлиги Хитойнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қатнаштирилмаётганлигига бирдан-бир сабаб бўлиб келмоқда. Бироқ, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ўзидан АҚШ сиёсатининг қуроли сифатида фойдаланилишига қачонгача йўл қўйиб туради? деб савол берсак ўринли бўлур эди. БМТ тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро ҳамкорлик манфаатлари учун барпо этилган ташкилотдир, ва бу манфаатлар Қўшма Штатлар томонидан вужудга келтирилган бу нонормал аҳволга хотима берилишини талаб қилади.

СССР Ташқи ишлар министри Хитойнинг улуғ, суверен ва мустақил мамлакат бўлиб келганлиги ва шундай қилиб қолаётганлигидек оддий бир фактни АҚШнинг ҳеч қандай кирдикорлари ва ўзига қарам мамлакатларга тазйиқ қилиш йўли билан ўтказаётган ҳеч қандай резолюциялари ўзгартира олмайди, деб таъкидлади. Халқаро ишларда фақат ана шу бирдан-бир мавжуд Хитой тўғрисидагигина гап бориши мумкин. Хитойга қарши Америка агрессияси адвокатлари «икки Хитой» тўғрисида ўзлари тўқиб чиқарган ҳар хил уйдирмалар билан унга қарши қандайдир «назарий база» қуришга қанча уринсалар ҳам фақат ўша Хитой тўғрисида гап бориши мумкин. Ана шу Хитой мавжуд бўлиб келди ва мавжуд бўлиб қолади, Тайвань ороли ва қирғоқ ёнидаги ороллар эса Хитой территориясининг ажралмас қисмидир. Бу ороллар ғайри қонуний равишда босиб олинган ва озод қилинишларини кутиб турибдилар. АҚШ ҳукумати буни тўғри тушунади ва фурсатни қўлдан бой бермай, Узоқ Шарқда ўт билан ўйнашувига хотима беради, деб умид қилиш керак, холос.

А. А. Громико муҳокама қилинаётган масалада Англиянинг тутган позициясига алоҳида тўхталиб ўтиб, Хитой Халқ Республикаси вакилларининг БМТда ўз қонуний ўринларини эгаллашларига қарши эътироз билдириб, бир неча йилдан бери икки томонлама ўйин олиб бораётган Англия ҳукумати Хитой Халқ Республикасининг вакиллиги тўғрисидаги масала муносабати билан БМТ да вужудга келган аҳвол учун анча даражада жавобгар эканлигини таъкидлади.

Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қатнаштирилишига тўсқинлик қилувчилар, деб давом қилди А. А. Громико, БМТни қалтис ва хавфли йўлга олиб кирмоқчи, бу ташкилотнинг ҳақиқатда тугатилишига эришмоқчи бўладилар.

Хитойнинг БМТдаги вакиллиги тўғрисидаги масала, деди пировардида СССР Ташқи ишлар министри, ҳозирги вақтда жаҳондаги барча давлатларга ва барча мамлакатларга доирдир ҳамда ташкилотнинг тақдирига ҳам анча даражада тааллуқлидир. АҚШ ҳукумати Хитойнинг БМТдаги қонуний ҳуқуқлари тикланишига қарши ҳаракат қилиб ва саботаж уюштириб, ўз сиёсатининг давлатлар ўртасида БМТ принципларига мувофиқ ҳамкорлик қилиш вазифаларига зид эканлигини яна бир марта бутун дунё олдида намойиш қилиб кўрсатди. Совет Иттифоқи Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ўз ҳаракатларида «зўравонлик позицияси» ва «совуқ уруш» сиёсатининг қоидаларига эмас (бу сиёсат жаҳоннинг кўнглига урган), балки барча давлатларнинг ўзларидаги ижтимоий тузум қандай бўлишидан қатъи назар, тинч тотув яшаши ва улардан ҳар қайсисининг суверен ҳуқуқларини ҳурмат қилиш принципларига амал қилиши лозим, деб ҳисоблайди. Шу сабабли СССР делегацияси Хитойнинг БМТдаги қонуний вакиллигини тиклаш тўғрисида Ҳиндистон делегациясининг таклифини сўзсиз қўллаб-қувватлайди.

Сўнгра «мажлисни олиб бориш тартиби» бўйича Лодж (АҚШ) яна сўз олди. У совет делегациясининг бошлиғи А. А. Громико ўз баёнотида процедура томонигагина эмас, балки Хитойнинг вакиллиги тўғрисидаги масаланинг моҳиятига ҳам тўхталиб ўтганлигига қарши эътироз билдирди. Лодж ўзига сўз берилганлигидан фойдаланиб, совет делегати томонидан келтирилган яққол далиллар қолдирган таассуротни бўшаштириш мақсадида аянчли равишда уриниб кўрди. Лодж АҚШ қуролли кучлари Хитой территориясининг бир қисмини оккупация қилиб турганлигини асоссиз равишда инкор қилди, у Хитойнинг, Хитой Халқ Республикасининг БМТ даги қонуний ҳуқуқлари тикланишига йўл қўймаслик мақсадида АҚШнинг ўзига қарам бўлган мамлакатлар делегацияларига тазйиқ қилаётганлиги фактини, ҳаммага маълум бўлган бу фактни инкор қилди. Бироқ, ҳатто Америка обзорчилари ҳам АҚШнинг бу масалада ўзига кўпчиликни таъминлаш учун «зўравонлик сиёсати»ни қўлланаётганлигини эътироф этмоқдалар.

Лодж ўзининг бу «процедурага» доир нутқидан ҳам Хитой Халқ Республикасига ва Совет Иттифоқига ёвузларча туҳмат қилиш учун фойдаланди. Лодждан кейин чанкайшичилар тўдасининг вакили сўзга чиқиб, Лоджнинг туҳматларини янада кенгроқ қилиб такрорлади.

Болгария, Швеция, Финляндия, Чехословакия, Албания, Афғонистон, Индонезия делегатлари Хитой Халқ Республикасининг БМТдаги вакиллиги тўғрисидаги масалани қараб чиқиш ва ижобий ҳал қилиш таклифини ёқлаб чиқдилар.

Бугунги мажлисда Лодж билан чанкайшичидан ташқари, яна Англия ва Канада делегатларигина Хитойнинг БМТдаги вакиллиги тўғрисидаги масаланинг қараб чиқилишига қарши гапирдилар.

Бош Ассамблеянинг раиси Ш. Малик дискуссияни тўхтатиб қўйишга уринди. Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи Кришна Менон мажлисни олиб бориш тартиби бўйича сўз олиб, ўз делегацияси таклиф этган моддани кун тартибига киритиш ёки киритмаслик масаласи юзасидан ялпи мажлисдаги дискуссиянинг келиб чиқишига Бош комитетда Уставга хилоф бўлган тавсия қабул қилинганлигигина сабаб бўлганлигини таъкидлади. Менон Хитойнинг БМТдаги вакиллиги тўғрисидаги масала юзасидан дискуссияни эртага эрталабки мажлисда давом эттиришни таклиф қилди. Бу таклиф Ассамблеядаги кўпчилик овоз билан қабул қилинди.

Совет делегациясининг бошлиғи А. А. Громико ҳам мажлисни олиб бориш тартиби бўйича сўзга чиқиб, Ассамблея раиси делегатларга тазйиқ қилиш учун неча марталаб уринаётганлигини таъкидлади. Агар раис дискуссиянинг фақат бир томонигагина риоя қилмаса ва делегатларга тазйиқ қилиш мақсадидаги баёнотлар беришдан ўзини тийиб қўйса тўғри иш қилган бўлур эди, деди у. Громико Ассамблеянинг раиси бундан буён объектив бўлади, деб умид билдирди.

* * *

НЬЮ-ЙОРК, 23 сентябрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеясининг кечаги кундузги ялпи мажлиси Хитойнинг БМТдаги вакиллиги тўғрисидаги моддани кун тартибига киритиш тўғрисидаги масалага бағишланди. Мажлис бошланиш пайтигача бу масала юзасидан ўз нуқтаи назарини баён

Республикамизнинг энг ёш шаҳри — Янгиер борган сари обод ва кўркам бўлмоқда. Бу ерда янги-янги кўчалар бунёдга келмоқда, кўп қаватли хашаматли бинолар қад кўтармоқда. Суратда: шаҳарнинг «Октябрь 40 йиллиги» кўчаси.

В. Салов фотоси.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

Ўзбекистон ўнинчи спартакиадаси

Ўзбекистон ўнинчи спартакиадасининг иккинчи куни спортда янги муваффақиятлар билан нишонланди. Хитой Халқ Республикасидан келган спортчи меҳмонлар юксак маҳоратларини намойиш қилдилар.

«Пахтакор» стадионида енгил атлетика мусобақалари давом этди. Хотин-қизлар ўртасида югуриб келиб баландликка сакраш мусобақаси қизғин кураш вазиятида ўтди. Хитойлик спортчи қиз экс-рекордсмен Чжен Фин-люн 165 сантиметр баландликка сакраб, ғалаба қозонди. Тошкентлик О. Ливоненко ва сурхондарёлик Л. Черняевская 155 сантиметр баландликка сакраб, иккинчи ва учинчи ўринни олдилар.

Диска ирғитишда хитой спортчиси Ши Бао-чжу биринчиликни олди. У дискани 43 метр, 82 сантиметрга ирғитди. Р. Забарская (Тошкент) дистани 39 метр 21 сантиметрга ирғитиб, иккинчи ўринда қолди.

Хитой спортчиси Гао Дэн-цяо пьедесталнинг энг юқори зинасига кўтарилади. У тўсиқлар қўйилган 110 метр масофани 14,9 секундда босиб ўтгани учун бундай ҳуқуққа эришди. Шу масофага югуришда Ю. Пузанов (Тошкент) иккинчи ўринни, Н. Рожков (Наманган) учинчи ўринни эгаллади.

Эрлар ўртасида 400 метрга югуриш мусобақаси жуда кескин тус олди. Фақат финишга яқинлашгандагина мусобақа ғолиби аниқланди. У масофани 49,3 секундда босиб ўтган Ли Чжун-лин эди. В. Ситников (Тошкент области) финишга иккинчи бўлиб, Ю. Хмелков (Самарқанд) учинчи бўлиб етиб келди.

Енгил атлетиканинг бошқа турлари бўйича ҳам кўпгина спортчилар янги муваффақиятни қўлга киритдилар.

Спартакиада мусобақалари маданият ва истироҳат боғларида, Комсомол кўлида, шаҳар атрофидаги районларда ҳам ўтказилди. Сузиш, отиш, гимнастика, теннис, пехтование, ҳозирги замон пятиборьеси, волейбол, баскетбол, бокс ва штанга бўйича ўтказилган мусобақалар натижаси ҳам ёмон бўлмади.

23 сентябрда спартакиада қатнашчилари спорт турлари бўйича мусобақани давом эттирдилар. (ЎзТАГ).

СССР Биринчилиги учун шахмат мусобақаси

Тошкентдаги Сталин номли паркда СССР XXVI шахмат чемпионатининг ярим финал мусобақаси бошланди. Биринчи турда мастерликка кандидат А. Петерсон спорт мастери Б. Владимиров устидан, ўзбекистонлик А. Грушевский ёш мастер И. Рубель (Ленинград) устидан ғалаба қозонди. Қозоғистон ССР чемпиони В. Каталимов ва спорт мастери В. Оснос (Ленинград), спорт мастери Э. Гуфельд (Киев) ва А. Гиплис (Рига) ўртасидаги партиялар дуранг бўлди.

22 сентябрда мусобақанинг иккинчи тури ўйналди. Халқаро гроссмейстер Корчной (Ленинград) ва халқаро мастер Симагин (Москва) ўртасидаги ўйин дуранг бўлди. Халқаро мастер Холмов (Вильнюс) мастер Шапошников (Куйбишев) устидан, мастер Гиплис ленинградлик мастер Оснос устидан, мастер Тарасов (Омск) ригалик мастерликка кандидат Петерсон устидан ғалаба қозонди. Гуфельд ва Рубель ўртасидаги ўйин дуранг бўлиб тугади. Бастриков (Свердловск) ва Каталимов, Владимиров ва Бившев (Ленинград) ўртасидаги партиялар кечиктирилди.

Мусобақа давом этмоқда.

И. БИРБРАГЕР,
спорт мастери.

Институт спортчилари

Тошкент молия-иқтисод институтида студентларнинг спорт билан шуғулланишлари учун қулай шароитлар яратилган. Бу ерда катта ва кичик иккита спорт зали, волейбол ва баскетбол майдончаси, тир ва енгил атлетика секторлари бор. Институтда 10 дан ортиқ спорт тури бўйича секциялар мунтазам равишда ишлаб туради. Бу секцияларга раҳбарлик қилаётганлар юқори малакали ўқитувчи-тренерлардир.

Ана шундай имкониятлар туфайли қўлга киритилган ютуқлар ҳам чакки бўлмаётир. Ўтган ўқув йилида 6 спортчи I разрядга, 33 спортчи II разрядга, 156 спортчи III разрядга эга бўлди. 41 киши спорт турлари бўйича жамоатчи инструктор бўлиб етишди.

Шуни алоҳида таъкидлаш кераккі, спорт билан шуғулланаётган студентлар бошқа фанларни ўзлаштиришда ҳам бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Телевизор экранида

25 СЕНТЯБРДА

19.30 Ҳамза номли театрнинг «ХОЛИСХОН» спектакли. Танаффус вақтларида сўнгги ахборот.

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/IX да **Алишер Навоий.**

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Қизил япроқлар.**

«ИСКРА» (ёзги), КАФАНОВ номли — **Севги афсонаси.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10, кундуз 12 да **Зирапча,** қолган сеансларда **Фотима.**

«ХИВА» — **Севги тароналари.**

«ТАШГОРОЧИСТКА» ТРЕСТИ
АХЛАТ ОЛИБ ЧИҚИШ УЧУН
айрим граждан ва муассасалардан
пул ва перечисление қабул қилади.

Бунинг учун, маълум территорияга транспорт кириб чиқа оладиган бўлиши шарт.

Заявка ва пулни трестнинг Узкомбанкдаги вакили эрталаб соат 9 дан 11 гача қабул қилади.

ТОШКЕНТ
давлат циркида
26 сентябрда
қишки мавсум
ОЧИЛАДИ.

1958 йил октябрь ойининг биринчи декадасида Чирчиқ шаҳрида

Тошкент область омонат кассаларида сақланган

Ютуқли омонатларнинг
навбатдаги
32-ютуқлар тиражи
бўлади.

Тиражда ютуқли омонатларнинг ҳар мингта счётига 25 ютуқ ўйналади, шу жумладан омонат кассада ўтган ярим йилда сақланган ўртача омонат қолдиғининг:

200 % ти миқдорида 1 ютуқ,

100 % ти миқдорида 2 ютуқ,

50 % ти миқдорида 2 ютуқ,

25 % ти миқдорида 20 ютуқ.

Ютуқли омонатлар ҳамма омонат кассаларида бир омонат дафтарчасига 5 сўмдан 10.000 сўмгача қабул қилинади.

Омонат кассалардаги ютуқли омонат счётларига пул қўйингиз!

Тошкент область давлат меҳнат омонат кассалари ва давлат кредити бошқармаси.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р—07698. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Б-575.